
Svenskt
Vatten

M154

Meddelande
juni 2024

Handbok CSRD & Taxonomi

En handbok för Svenskt Vattens medlemmar

Svenskt Vatten

Svenskt Vatten AB

POSTADRESS BOX 14057, 167 14 Bromma

BESÖKSADRESS Gustavslundsvägen 12, 167 51 Bromma

TELEFON 08-506 002 00

E-MAIL svensktvatten@svensktvatten.se

www.svensktvatten.se

Innehåll

1	EU:s Gröna Giv (Green deal) för Sveriges medlemmar i Svenskt Vatten.....	3
2	Förord.....	4
3	Avgränsningar och definitioner	5
3.1	Avgränsningar.....	5
3.2	Definitioner.....	5
4	Grundprinciper och begrepp i CSRD och EU:s taxonomiförordning	6
4.1	Viktiga begrepp i CSRD	6
4.2	Viktiga begrepp i EU:s taxonomiförordning	7
4.3	Vilka företag omfattas av rapportering enligt CSRD och EU:s taxonomi?	8
5	CSRD.....	11
5.1	Inledning till kapitlet	11
5.2	Bakgrund	11
5.3	ESRS-standarder.....	11
5.4	Tolkning av ESRS-standarder i relation till sektorn vatten & avlopp.....	14
5.5	Dubbel väsentlighetsanalys	15
5.6	Rapportering av dubbel väsentlighet.....	19
5.7	Tolkning av CSRD för sektorn Vatten & avlopp	21
6	EU:s taxonomi	22
6.1	Inledning till kapitlet	22
6.2	Bakgrund till taxonomiförordningen	22
6.3	Taxonomiförordningens sex miljömål.....	23
6.4	De tekniska granskningskriterierna till taxonomiförordningens sex miljömål	24
6.5	Omfattning och förenlighet enligt taxonomiförordningen.....	25
6.6	Företagens upplysnings- och redovisningsskyldighet.....	27
6.7	Minimiskyddsåtgärder.....	32
6.8	Implementering i företagen	33
6.9	Tolkning av taxonomiförordningen i relation till sektorn vatten & avlopp.....	34
7	Grön finansiering	35
7.1	EU:s NextGenerationEU.....	35
7.2	Kommuninvest – ramverk för gröna obligationer	36
Bilagor (finns att ladda ner)		
1	Klimatpåverkan	
2	Klimatanpassning	
3	Hållbar användning och skydd av vatten och marina resurser	
4	Omställning till en cirkulär ekonomi	
5	Tillägg	
6	Resultat från GAP-analys genomförd i Danmark i samband med framtagande av vägledning inom CSRD för DANVA	
	Slutnoter	69

1 EU:s Gröna Giv (Green deal) för Sveriges medlemmar i Svenskt Vatten

I takt med att världen står inför alltmer akuta miljöutmaningar, har Europeiska unionen tagit fram ett ambitiöst verktyg för att styra kapitalflöden mot mer hållbara investeringar: EU-taxonomin. Denna handbok syftar till att ge en omfattande översikt och vägledning kring EU-taxonomin och dess betydelse för vatten- och avloppssektorn (VA-sektorn). Taxonomin är en kritisk komponent i strävan mot en mer hållbar och resilient framtid. Med EU-kommissionens arbete nu i hamn för de delar av taxonomin som rör VA-sektorn, markerar detta en ny era där definitionen av ”gröna” investeringar skärps och möjligheterna för sektorn att bidra till EU:s Gröna Giv blir alltmer konkreta.

EU:s Gröna Giv är en banbrytande satsning med målet att mobilisera upp till 1 000 miljarder euro till gröna investeringar i hela Europa. För VA-sektorn, som är en av cirka 50 sektorer som omfattas av taxonomin, innebär detta en unik möjlighet att inte bara bidra till miljömålen utan även att dra nytta av betydande finansiella resurser. Detta dokument kommer att utforska hur VA-sektorn kan navigera i taxonomin för att maximera dessa möjligheter, med särskilt fokus på de fyra relevanta miljömålen: *Klimatpåverkan, Klimatanpassning, Hållbar användning och skydd av vatten och marina resurser, samt Omställning till en cirkulär ekonomi.*

Med början den 1 januari 2022 för de första två miljömålen, och utvidgningen till de återstående två den 1 januari 2024, står VA-sektorn inför en period av anpassning och innovation. Denna handbok kommer detaljerat att beskriva de tekniska kriterierna och bottenivåkriterierna som definierar en ”grön” investering inom sektorn, samt ge vägledning till hur organisationer kan uppfylla dessa krav för att inte bara undvika att orsaka betydande skada på miljön utan även aktivt bidra till en hållbar framtid.

Vidare kommer handboken att ta upp det nyligen beslutade *Direktivet om företagens hållbarhetsrapportering* (CSRD). Den kommer att ha en betydande inverkan på hur de största VA-organisationerna rapporterar sin inverkan och framsteg i förhållande till taxonomin. Med en översikt över Finansinspektionens definition av större organisationer och en framåtblick mot hur taxonomirapporteringen kommer att utformas för övriga VA-organisationer, är denna handbok avsedd att vara en central resurs för alla aktörer inom sektorn. Genom att fördjupa förståelsen för CSRD och taxonomin med dess tillämpning inom VA-sektorn, strävar denna handbok efter att utrusta läsaren med kunskapen och verktygen som krävs för att navigera i denna nya regelverksmiljö. Därigenom kan läsaren bidra till en mer hållbar och resilient framtid för både sektorn och samhället i stort.

2 Förord

Arbetet med denna handbok inleddes i augusti 2023 utifrån en ambition att stödja Svenskt Vattens medlemmar i arbetet med CSRD- och taxonomirapportering.

En handbok inom detta område kommer löpande att behöva revideras då praxis och tolkningar av regelverken kommer att utformas under de kommande åren i takt med att allt fler företag gör sina första rapporteringar enligt den nya lagstiftningen.

Grant Thornton har projektlett arbetet med att ta fram grunden för denna handbok och skrivit det allra mesta av innehållet. Utifrån uppdragets karaktär och dess användningsområde är det dock Svenskt Vatten som ansvarar för innehållet och de råd och tips som finns att ta del av.

Svenskt Vatten vill rikta ett stort tack till de medlemmar som deltagit i referensgruppen och hjälpt till att forma denna handbok.

Revideringshistorik:

M154 Handbok CSRD och Taxonomi juni 2024

Kapitel 5.7 Tolkning av CSRD relativt sektorn Vatten & avlopp har tillkommit och innehåller bl a exempel på en värdekedja för en va-organisation och en grund för intressenter till intressentanalysen.

Bilaga 1 till 5 har lyfts ut ur handboken till separata bilagor vilket möjliggör kompletteringar i dessa utan att behöva uppdatera själva handboken.

Bilaga 6 har tillkommit. Bilaga sex är en direkt översättning från ett underlag som tagits fram i Danmark i arbetet med motsvarande handbok av DANVA. Bilagan ska ses som en exempelsamling att bli inspirerad av, givetvis behöver all information sättas in i en svensk kontext för respektive organisation.

M154 Handbok CSRD och Taxonomi maj 202

Originalversion av handboken.

Personer som bidragit till handboken:

Edith Brodda Jansen, Grant Thornton

Annie Welin, Grant Thornton

Ines Jovanovic, Grant Thornton

Fanny Boström, Grant Thornton

Jonas Hultin, Envidan

Karoline Wiklund, Envidan

Jacob Kragh Andersen, Envidan

Referensgrupp:

Annika Ågebrant, Avdelningschef Externa Relationer – MittSverige Vatten & Avfall

Dolores Öhman, Hållbarhetsutvecklare – Hässleholm Miljö

Magdalena Tropp, Hållbarhetsstrateg – Stockholm vatten och avfall

Malin Gustafsson, Hållbarhetsstrateg – Tekniska verken i Linköping

Hans Clausen, Strateg inom VA-ekonomi - Kretslopp och vatten, Göteborgs Stad

Projektledare på Svenskt Vatten:

Ulf Thysell

3 Avgränsningar och definitioner

3.1 Avgränsningar

Handboken kommer endast att fokusera på Svenskt Vattens medlemmar, det vill säga icke-finansiella företag. Således kommer handboken att avgränsas från de delar som berör finansiella företag.

3.2 Definitioner

CSRD	Corporate Sustainability Reporting Directive
ESRS	European Sustainability Reporting Standards
GRI	Global Reporting Initiative
ISSB	International Sustainability Standards Board
NFRD	Non -Financial Reporting Directive
SFDR	Sustainable Finance Disclosure Regulation

4 Grundprinciper och begrepp i CSRD och EU:s taxonomiförordning

4.1 Viktiga begrepp i CSRD

Dubbel väsentlighet: Dubbel väsentlighet har två perspektiv: påverkansväsentlighet och finansiell väsentlighet. En hållbarhetsfråga uppfyller kriteriet för dubbel väsentlighet om den är väsentlig ur ett eller båda perspektiven.

Finansiell väsentlighet: En hållbarhetsfråga är väsentlig ur ett finansiellt perspektiv om den har en faktiskt finansiell effekt eller kan ha en finansiell effekt på företaget.

Finansiella effekter: En hållbarhetsfråga ger upphov till finansiella effekter på företaget när den genererar risker eller möjligheter som har inflytande på företagets kassaflöde, resultat, ställning, utveckling, kapitalkostnad eller tillgång till finansiering på kort, medellång och lång sikt.

Påverkansväsentlighet: En hållbarhetsfråga anses vara väsentlig ur ett påverkansväsentligt perspektiv när den rör företagets betydande faktiska eller potentiella inverkan, positiv eller negativ, på människor eller miljön på kort, medellång och lång sikt. Påverkan inkluderar effekter som företaget antingen orsakar eller bidrar till, samt effekter som är direkt kopplade till företagets verksamhet, produkter och tjänster genom dess affärsrelationer.¹

Värdekedja: En värdekedja definieras som aktiviteter, resurser och relationer som är kopplade till ett företags affärsmodell och externa omgivning som företaget verkar inom. Detta inkluderar även uppströms- och nedströmsaktiviteter, resurser och relationer.²

Intressenter: Intressenter är de som kan påverka eller påverkas av företaget. Det finns två huvudgrupper av intressenter.

- a. berörda intressenter: individer eller grupper vars intressen påverkas eller kan påverkas - positivt eller negativt - av företagets verksamhet och dess direkta och indirekta affärsförbindelser i hela värdekedjan, och
- b. användare av hållbarhetsrapporteringen: primära användare av finansiell rapportering (befintliga och potentiella investerare, långgivare och andra borgenärer, inklusive kapitalförvaltare, kreditinstitut, försäkringsföretag).³

Due Diligence: Dubbel väsentlighetsanalys med bedömning av påverkan, risker och möjligheter informeras av företagets resultat av en Due Diligence-process baserad på *UN Guiding Principles on Business & Human Rights* samt *OECD Guidelines for Multinational Enterprises*.⁴

EFRAG: (European Financial Reporting Advisory Group) är ett oberoende rådgivande organ som har tagit fram ESRS-standarderna.⁵

GRI: Global Reporting Initiative är en internationell oberoende standardiseringsorganisation som hjälper företag, regeringar och andra organisationer att förstå och kommunicera sin påverkan på frågor som klimatförändringar, mänskliga rättigheter och korruption.

COP: (eng. "Conference of the Parties") Partskonferensen för FN:s ramkonvention om klimatförändringar.

ISSB: Under COP26 (26:e partskonferensen) inrättades International Sustainability Standards Board med syfte att konsekvent utveckla och förbättra globala standarder för hållbarhetsredovisningar på kapitalmarknaden.

Greenwashing: (sv. grönmalning) Med begreppet menas vilseledande marknadsföring, vilket innebär att företag förmedlar ett felaktigt intryck eller vilseledande information om hur dess produkter eller tjänster är miljövänliga.

4.2 Viktiga begrepp i EU:s taxonomiförordning

EU:s gröna taxonomi: EU-taxonomin är ett klassificeringssystem som fastställer kriterier för när företag kan klassificera sina ekonomiska verksamheter som miljömässigt hållbara.

Miljömål: Taxonomin omfattar sex miljömål. Dessa är begränsning av Klimatförändringar, Anpassning till klimatförändringar, Hållbar användning och skydd av vatten och marina resurser, Övergång till en cirkulär ekonomi, Förebyggande och kontroll av föroreningar, samt Skydd och återställande av biologisk mångfald och ekosystem.

Väsentligt bidrag: För att en ekonomisk verksamhet ska klassificeras som miljömässigt hållbar måste den bidra väsentligt till ett eller flera miljömål.

Ingen betydande skada: Samtidigt som en ekonomisk verksamhet väsentligt bidrar till något av miljömålen får den inte orsaka betydande skada för något av de sex miljömålen.

Minimiskyddsåtgärder: Taxonomin innehåller vissa sociala minimiskyddsåtgärder. Dessa inkluderar OECD:s riktlinjer för multinationella företag och FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter.

Tekniska granskningskriterier: Inom varje miljömål finns det tekniska granskningskriterier att ta hänsyn till. För att en ekonomisk verksamhet ska kunna bidra till ett miljömål måste granskningskriterierna i de delegerade akterna till varje miljömål vara uppfyllda.

Ekonomisk verksamhet: All verksamhet som går ut på att erbjuda varor och tjänster på en marknad utgör en ekonomisk verksamhet.⁶

Taxonomi omfattning: Begreppet syftar till hur en ekonomisk aktivitet omfattas av taxonomiförordningen och de sex miljömålen.

Taxonomy förenlighet: Begreppet syftar till att visa på hur förenlig en ekonomisk aktivitet är med kriterierna för att kunna bedömas som miljömässigt hållbar. Förenlighet kan endast rapporteras för ekonomiska aktiviteter som omfattas av taxonomin.

Delegerade akter: För att bedöma om en ekonomisk verksamhet väsentligt bidrar till eller orsakar betydande skada för ett miljömål har EU-kommissionen antagit delegerade akter med tekniska granskningskriterier. Kriterierna skiljer sig åt beroende på typ av ekonomisk verksamhet och vilket miljömål som berörs.⁷

4.3 Vilka företag omfattas av rapportering enligt CSRD och EU:s taxonomi?

4.3.1 CSRD

CSRD ersätter NFRD vilket betyder att kriterierna för vilka företag som behöver upprätta en hållbarhetsrapport har ändrats. Lagändringarna träder i kraft den 1 juli 2024.

Enligt lagändringarna börjar kriterierna för svenska företag gälla stegvis enligt nedan:

1 juli 2024 – PIE - företag

Stora företag/koncerner av allmänt intresse med över 500 anställda behöver rapportera enligt CSRD första gången för det räkenskapsår som inleds närmast efter utgången av juni 2024, det vill säga från och med 1 juli 2024. För företag i denna storlekskategori som inte har brutet räkenskapsår blir därför första rapportering för räkenskapsår 2025.

1 januari 2025 – stora företag som inte redan har omfattats i tidigare steg

Andra stora företag som inte redan har omfattats i tidigare steg behöver rapportera enligt CSRD för räkenskapsår 2025 (första rapport som släpps 2026). Detta gäller företag/koncerner som uppfyller fler än ett av följande villkor under vart och ett av de två senaste räkenskapsåren;

- medelantalet anställda har uppgått till över 250,
- balansslutningen har uppgått till mer än 280 MSEK eller
- nettoomsättningen har uppgått till mer än 550 MSEK.⁸

1 januari 2026 – SMEs

Små och medelstora företag på reglerad marknad inom EU behöver hållbarhetsrapportera enligt CSRD för räkenskapsår 2026 (första rapport som släpps 2027) men har möjlighet att förskjuta införandet med 2 år till 2028 (första rapport som släpps 2029). Om införandet förskjuts behöver dock företag ange detta i årsredovisningen från år 2026.

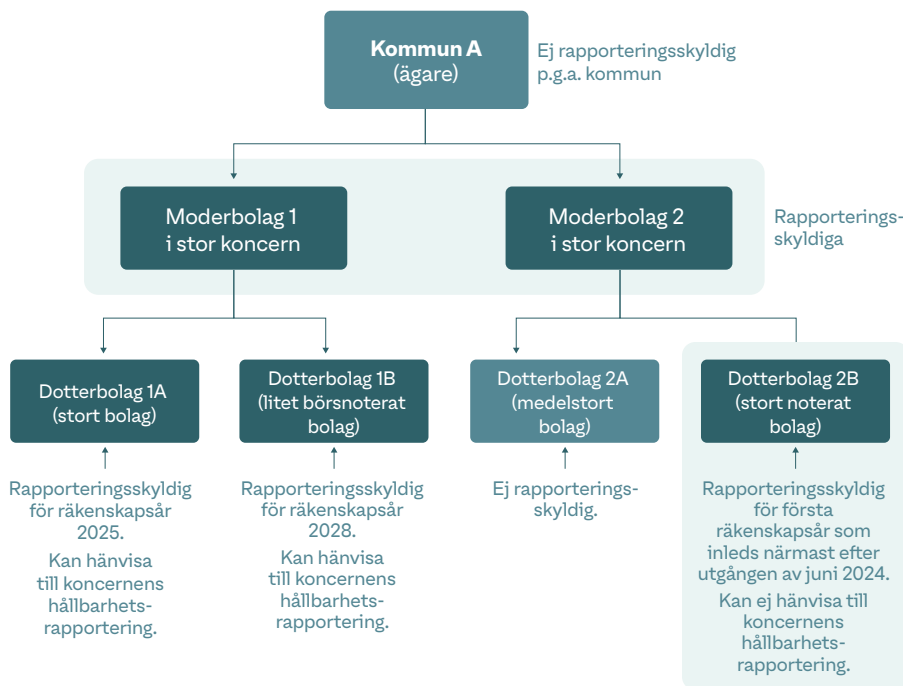
1 januari 2028 – icke EU-företag

Företag utanför EU med filialer/dotterbolag av viss storlek behöver rapportera enligt CSRD för räkenskapsår 2028 (första rapport som släpps 2029).

Företag som omfattas ska rapportera på koncernnivå likt den finansiella rapporteringen.

4.3.2 CSRD och dotterbolag

Ett dotterbolag behöver inte upprätta en hållbarhetsrapport om dotterbolaget och dess samtliga dotterbolag omfattas av en hållbarhetsrapport som upprättats för koncernen. För att det ska vara möjligt för dessa bolag att hänvisa till moderbolagets rapportering, krävs att moderbolagets rapportering tydligt anger vilka bolag i koncernen som omfattas.

Observera att handelsföretag, föreningar, stiftelser och kommuner ej omfattas av CSRD. Det finns därmed inget krav på en kommun att upprätta en hållbarhetsrapport enligt CSRD, om det inte är ett aktiebolag. Det är dock fortfarande ett krav på ett dotterbolag som är ett aktiebolag att upprätta en hållbarhetsrapport, trots att ägaren är en kommun. Det innebär därmed att dotterbolaget ska upprätta en egen hållbarhetsrapport om det uppnår kraven i CSRD.

4.3.3 EU:s taxonomiförordning

Taxonomiförordningen började tillämpas för första gången den 1 januari 2022 och omfattade finansmarknadsaktörer och emittenter som erbjuder finansiella produkter inom EU (exempelvis pensionsfonder och banker) samt företag som omfattas av EU-direktivet för icke-finansiell rapportering (NFRD).⁹

Genom CSRD kommer fler företag framåt behöva rapportera enligt taxonomin. Se nedan för när företag omfattas av taxonomirapporteringen i enlighet med regeringens förslag:

Fram till sista juni 2024 – företag som redan omfattas av NFRD (årsredovisningslagen)
Finansmarknadsaktörer och emittenter av finansiella produkter samt företag som omfattas av NFRD ska rapportera enligt taxonomiförordningens artikel 8. Det gäller stora företag av allmänt intresse med över 500 anställda och gäller fram till sista juni 2024.

1 juli 2024 – företag som omfattas av CSRD

Kriterierna för vilka företag som behöver rapportera enligt taxonomin förändras genom att CSRD ersätter NFRD vilken enligt regeringens förslag sker från 1 juli 2024. De företag som behöver upprätta en taxonomirapportering är de bolag som omfattas av CSRD efter att NFRD upphört (se sektion 4.3.1 för information om när företag omfattas av CSRD).

Kraven på rapportering enligt taxonomiförordningen enligt artikel 8 gäller för ett företag eller i förekommande fall koncernen som helhet. Informationen förväntas presenteras i företagets lagstadgade hållbarhetsrapport.

4.3.4 Taxonomin och dotterbolag

Enligt CSRD kan dotterbolag hänvisa till moderföretagets rapportering i koncernen. För att detta ska vara möjligt, ska moderföretaget i koncernen upprätta en rapportering enligt taxonomiförordningen som omfattar hela koncernen. Detta innebär att moderföretaget har ansvaret för att uppfylla kraven på rapportering enligt taxonomiförordningen för hela koncernen. Det ska då framgå i rapportering huruvida samtliga bolag inom koncernen täcks av rapporteringen. Observera att handelsföretag, föreningar, stiftelser och kommuner ej omfattas av CSRD. Det finns därmed inget krav på en kommun att upprätta en hållbarhetsredovisning enligt CSRD, inklusive EU:s taxonomi, om det inte är ett aktiebolag. Det är dock fortfarande ett krav på ett dotterbolag som är ett aktiebolag att upprätta en hållbarhetsredovisning, trots att ägaren är en kommun. Det innebär därmed att dotterbolaget ska upprätta en egen hållbarhetsrapport om det uppnår kraven i CSRD.¹⁰

5 CSR

5.1 Inledning till kapitlet

Handbokens kapitel 5 kommer att belysa vad CSR är, genom att bland annat framföra en bakgrund till direktivet om hållbarhetsredovisning såväl som dess huvudsyfte och huvudmål. I detta kapitel kommer ESRS-standarder sättas i relation till dubbel väsentlighetsanalys och dess begrepp risk, möjlighet och påverkan på människor och miljö samt hur detta kan redovisas i hållbarhetsrapporteringen.

5.2 Bakgrund

Den 5 januari 2023 trädde direktivet om hållbarhetsredovisning för företag (CSR) i kraft och ersatte det tidigare direktivet om icke-finansiell rapportering (NFRD). Syftet med CSR är att öka transparensen och jämförbarheten mellan företagens hållbarhetsarbete. Detta för att investerare och andra intressenter ska få tillgång till nödvändig information för att bedöma företagets påverkan på människor och miljö samt de risker och möjligheter kopplat till hållbarhet som företaget står inför.

CSR ställer mer omfattande krav än sin föregångare på vilken information som behöver lämnas i hållbarhetsrapporten, men direktivet lägger också en ny ram och struktur för hur hållbarhetsarbetet ska bedrivas på företag. Detta yttrar sig genom krav på en dubbel väsentlighetsanalys (som förmodligen kommer bredda och öka antalet hållbarhetsfrågor att arbeta med hos företagen) samt genom kravet om att rapportera enligt europeiska hållbarhetsrapporteringsstandarder (ESRS-standarder) som visar på vilken information som ska samlas in och rapporteras på.¹¹

Många fler stora företag, liksom noterade små och medelstora företag, kommer nu att vara skyldiga att rapportera om hållbarhet.¹²

5.3 ESRS-standarder

5.3.1 Övergripande om ESRS-standarderna

ESRS har utvecklats i enlighet med bestämmelserna i redovisningsdirektivet CSR.¹³ De standarder som kommissionen har antagit bygger på tekniska råd (utkast till standarder) från EFRAG. ESRS-standarderna går att hitta i Kommissionens delegerade förordning (EU) 2023/2772.¹⁴

Figur 1
Översikt av ESRS-standarder.

Det är obligatoriskt att använda ESRS för företag som är skyldiga att hållbarhetsredovisa enligt CSRD. Genom att kräva användning av gemensamma standarder syftar CSRD till att säkerställa att företag i hela EU rapporterar jämförbar och tillförlitlig hållbarhetsinformation.

5.3.2 Kopplingen till GRI och ISSB

International Sustainability Standards Board (ISSB) och Global Reporting Initiative (GRI) reglerar två väsentliga standarder i relation till CSRD¹⁵. Om företag har rapporterat i enlighet med GRI tidigare så gagnar det CSRD-rapporteringen vad gäller rapportering över företagets påverkan på människor och miljön. ISSB publicerade i juni 2023 sina första globala standarder för hållbarhetsrapportering, vilket har varit en mycket viktig milstolpe med syfte att möjliggöra mer tillförlitlig och jämförbara hållbarhetsdata.¹⁶ GRI tillhandahåller världens mest använda standarder för hållbarhetsredovisning, som täcker hållbarhetsfrågor inom biologisk mångfald, avfall, social mångfald, jämställdhet och skattefrågor. Standarden möjliggör transparens och dialog mellan företag och deras intressenter.¹⁷ De olika standarderna har utvecklats parallellt, vilket innebär att företag inom sektorn vatten och avlopp som tidigare har rapporterat enligt GRI har ett försprång i flera datapunkter som ska rapporteras enligt ESRS, bland annat i ESRS S1 där flera sociala nyckeltal för egna medarbetare ska rapporteras.¹⁸ GRI arbetar för närvarande med att färdigställa verktyg för kompatibilitet, inklusive en digital taxonomi och ett system för multitagging, för att förenkla rapporteringsprocessen och stödja företag att rapportera i enlighet med både ESRS och GRI Standards i en enda hållbarhetsrapport.¹⁹

5.3.3 ESRS-standardernas struktur

Det finns tolv ESRS-standarder som täcker hela spektrumet av hållbarhetsfrågor. De två första standarderna är generella standarder som är obligatoriska för alla, och resterande tio områdesspecifika standarder ska vara föremål för en väsentlighetsanalys:

Grupp	Standard	Ämne
Övergripande	ESRS 1	Allmänna krav - Grundläggande begrepp & allmänna krav hållbarhetsrelaterad information
Övergripande	ESRS 2	Allmänna upplysningar
Miljö	ESRS E1	Klimat
Miljö	ESRS E2	Föroreningar
Miljö	ESRS E3	Vatten och marina resurser
Miljö	ESRS E4	Biologisk mångfald och ekosystem
Miljö	ESRS E5	Resursanvändning och cirkulär ekonomi
Social	ESRS S1	Egen arbetskraft
Social	ESRS S2	Arbetstagare i värdekedjan
Social	ESRS S3	Berörda samhällen
Social	ESRS S4	Konsumenter och slutanvändare
Styrning	ESRS G1	Affärsetik

Figur 2
ESRS-standarder.

Obligatorisk

**Föremål för
väsentlighetsanalys**

ESRS 1 beskriver uppbyggnaden av ESRS-standarder, förklarar grundläggande begrepp samt anger allmänna krav för att upprätta och presentera hållbarhetsrelaterad information. ESRS 2 fastställer upplysningskrav för den information som företaget ska tillhandahålla på en allmän nivå för alla väsentliga hållbarhetsfrågor inom rapporteringsområdena styrning, strategi, påverkan, risk- och möjlighetshantering samt mätetal och mål. Alla företag som omfattas av CSRD måste följa ESRS 1 och 2.

Alla andra standarder och dess enskilda datapunkter är föremål för en dubbel väsentlighetsanalys. Detta innebär att företaget endast kommer att rapportera relevant information och kan utelämna den information som inte är relevant ("väsentlig") för dess affärsmodell och verksamhet.²⁰ Till exempel är ESRS E1 indelad i segment som "begränsning av klimatförändringar", "anpassning till klimatförändringar" och "energi". På liknande sätt är ESRS E2 uppdelad i segment som "markförorening", "vattenförorening" och "luftförorening". För att fastställa vad som är väsentligt inom en standard, krävs det att en dubbel väsentlighetsanalys genomförs.

5.3.4 Exempel på hur kraven är uppbyggda

Nedan återfinns ett exempel på ett upplysningskrav från ESRS E1, standarden för rapportering på klimatförändringar. Rapporteringskravet ESRS E1 – 6 handlar om att rapportera koldioxidutsläpp utifrån olika så kallade scopes i enlighet med ramverket GHG-protokollet (ramverk för beräkning av klimatutsläpp) som beaktats vid framtagandet av CSRD.²¹ ESRS-standardkraven är strukturerade med hjälp av ett upplysningskrav som tydligt definierar de KPI:er som ska ingå i rapporteringen. Dessutom ger detta upplysningskrav insikt om syftet med att samla in dessa datapunkter, vilket ger vägledning om hur datainsamlingen bör utföras för att effektivt uppfylla syftet med rapporteringen.

Disclosure Requirement E1-6 – Gross Scopes 1, 2, 3 and Total GHG emissions	
41	The undertaking shall disclose its:
	a. gross Scope 1 GHG emissions;
	b. gross Scope 2 GHG emissions;
	c. gross Scope 3 GHG emissions; and d. total GHG emissions.
42	The objective of The Disclosure Requirement in paragraph 41 respect of:
	a. gross Scope 1 GHG emissions as required by paragraph 41 (a) is to provide an understanding of the direct impacts of the undertaking on climate change and the proportion of its total GHG emissions that are regulated under emission trading schemes.
	b. gross Scope 2 GHG emissions as required by paragraph (b) is to provide an understanding of the indirect impacts on climate change caused by the undertaking's consumed energy whether externally purchased or acquired.
	c. gross Scope 3 GHG emissions as required by paragraph 41(c) is to provide an understanding of the GHG emissions that occur in the undertaking's value chain beyond its Scope 1 and 2 GHG emissions. For many undertakings, Scope 3 GHG emissions may be the main component of the GHG inventory and are an important driver of the undertaking's transition risks.
d. total GHG emissions as required by paragraph 41(d) is to provide an overall understanding of the undertaking's GHG emissions and whether they occur from its own operations or the value chain. This disclosure is a prerequisite for measuring progress towards reducing GHG emissions in accordance with the undertaking's climate-related targets and EU policy goals.	

Upplysningskrav

KPI:er

Datapunkter

5.4 Tolkning av ESRS-standarder i relation till sektorn vatten & avlopp

5.4.1 ESRS E1 och VA-organisationer

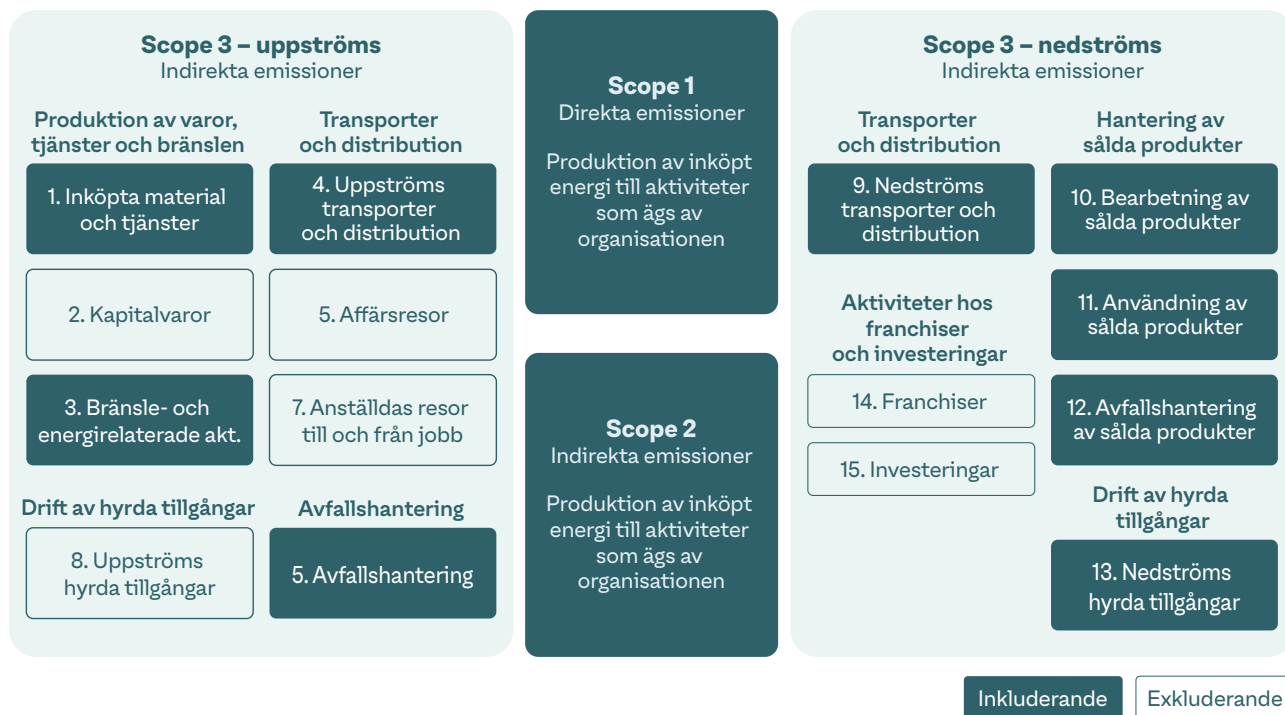
ESRS E1 fokuserar på klimatförändringar i form av begränsning av klimatförändringar, anpassning till klimatförändringar och energi. Företag som har bedömt att denna aspekt är väsentlig utifrån en dubbel väsentlighetsanalys ska rapportera sina utsläpp av växthusgaser, energiförbrukning och mål för att minska dessa utsläpp.²² För VA-organisationer kan detta innebära att rapportera om utsläpp från bränsle-, el- och värmeförbrukning, behandling av restprodukter och direkta utsläpp från avloppsreningsverk samt eventuella initiativ för att minska dessa utsläpp, till exempel genom att använda förnybar energi eller förbättra energieffektiviteten.²³ Det är viktigt att notera att ESRS E1 också kräver att företag rapporterar om sina planer för att hantera klimatrelaterade risker och möjligheter. Detta kan innebära att rapportera om hur företaget planerar att anpassa sig till klimatförändringar, till exempel genom förberedelser för ökad nederbörd eller

torka som kan påverka VA-organisationer.²⁴ Som hjälpmedel vid implementering av ESRS E1 har EU-kommissionen tagit fram fler instruktioner och visualiserade tabeller för att bland annat förenkla krav på mål och mätetal.²⁵

Klimatberäkningsverktyg har sedan tidigare tagits fram av Svenskt Vatten som ett hjälpmedel till VA-organisationer med syfte att skapa kunskap om anläggningars klimatpåverkan, fördelning av påverkan mellan olika anläggningsdelar samt olika typer av utsläpp.²⁶

Figur 3
Svenskt Vattens bild från klimatberäkningsmodell.

Verktyget kan även användas vid beräkning av utsläpp i ESRS E1.

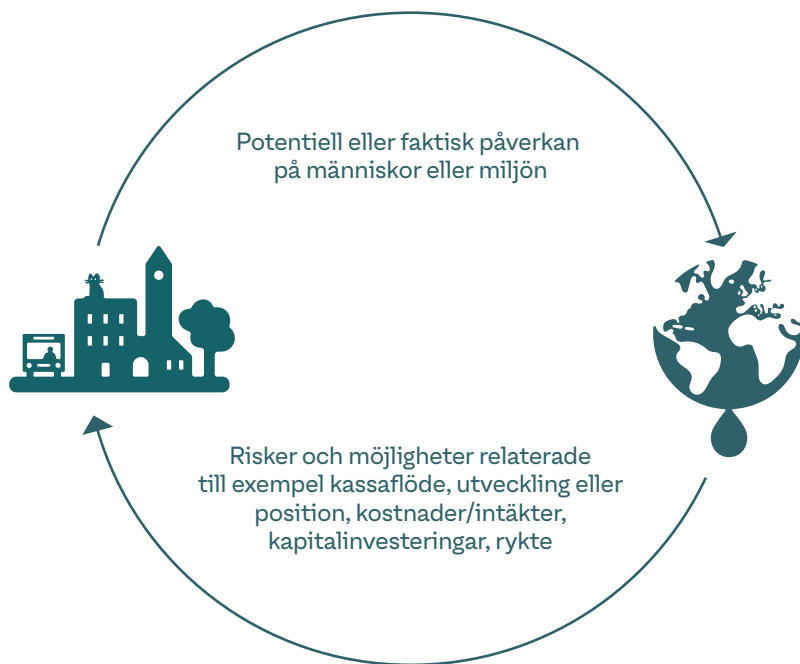

5.5 Dubbel väsentlighetsanalys

5.5.1 Övergripande om dubbel väsentlighet

Företag är inte bara skyldiga att rapportera information som är nödvändig för att förstå företagets utveckling, resultat och ställning, utan även information som är nödvändig för att förstå hur företagets verksamhet påverkar miljörelaterade, sociala och personalrelaterade frågor, respekt för mänskliga rättigheter samt bekämpning av korruption och mutor.²⁷ Ett av de viktigaste begreppen inom CSRD är ”dubbel väsentlighetsanalys” vilket innebär att företag ska rapportera både om hur deras verksamhet påverkar människor och miljön (påverkansväsentlighet) och hur hållbarhetsfrågor kan skapa finansiella risker och möjligheter för företaget (finansiell väsentlighet). En anledning till detta är att investerare blir alltmer intresserade av båda perspektiven, då de dels vill förstå riskerna med sina investeringar, dels vill förstå hur deras investeringar påverkar människor och miljö. Detta beror delvis på den växande marknaden för hållbara investeringsprodukter och delvis på att det även föreligger ett rapporteringskrav på investerarna att själva rapportera sin effekt. Andra intressenter som samhället, kunder och medarbetare förväntar sig en öppen och transparent dialog avseende företagets påverkan på frågor som biologisk mångfald, klimatförändringar och mänskliga rättigheter. Med krav på redovisning av påverkan och finansiella risker, samt extern granskning av revisorer kommer detta att minska risken för ”greenwashing”.

Ett företag måste identifiera påverkan på människor och miljön längs hela värdekedjan och inte enbart inom den egna verksamheten, det gäller även vid identifieringen av risker och möjligheter. Ett företag måste ta ansvar för sin påverkan inom hela värdekedjan, både direkt och indirekt. Detta innefattar den direkta påverkan från den egna verksamheten och den indirekta påverkan som sker genom aktiviteter inom leverantörsledet (så kallade uppströmsaktiviteter), men också de aktiviteter som sker i stegen efter den egna verksamheten, exempelvis vid användarfasen hos slutanvändare, avfallshandlingen av en produkt etcetera (så kallade nedströmsaktiviteter).

Figur 4

Bild med inspiration från EU kommissionen.

5.5.2 Påverkansväsentlighet

En hållbarhetsfråga anses ha en väsentlig påverkan när den är kopplad till företagets väsentliga positiva eller negativa påverkan på människor eller miljön på kort-, medel- och lång sikt. Det innefattar både faktisk och potentiell påverkan och inkluderar effekter som är kopplade till företagets egen verksamhet och dess uppströms- och nedströmsvärdekedja, inklusive genom dess produkter och tjänster, samt affärsrelationer. Ett företags klimatutsläpp och vattenförorening är exempel på negativ påverkan på miljön och arbetsvillkor samt hälsa och säkerhet för anställda är exempel på positiva och/eller negativa hållbarhetsaspekter då det påverkar människor.

För faktisk negativ påverkan baseras väsentlighet på hur *allvarlig* påverkan är, medan den för potentiell negativ påverkan baseras på hur *allvarlig* och *sannolik* påverkan är. Allvarlighetsgrad baseras på följande aspekter:

- Omfattning (hur omfattande är påverkan i form av antal som påverkas)
- Skala (hur hög är påverkansgraden)
- Oåterkallelig karaktär av påverkan (går det att återkalla påverkan eller inte)

För faktisk positiv påverkan baseras väsentlighet på följande aspekter:

- Omfattning
- Skala

För potentiell positiv påverkan baseras väsentlighet på följande aspekter:

- Omfattning
- Skala
- Sannolikhet.²⁸

Det är viktigt att respektive företag definierar tröskelvärden som är anpassade efter den egna verksamheten och därigenom ger en rättvis bild.

5.5.3 Exempel på värdering av påverkan

För att bedöma påverkan kan det exempelvis genomföras en bedömning utifrån nedan tröskelvärden med en skala från 1 till 5 för faktorerna omfattning, oåterkallelighet och sannolikhet. Ett totalresultat bör sedan erhållas utifrån bedömningarna av samtliga faktorer som måste beaktas, och som ger en indikation på om aspekten (utifrån det totala resultatet) bedöms som väsentlig eller inte.

Skala	Omfattning	Oåterkallelighet	Sannolikhet
1. Minimal	1. Begränsad	1. Väldigt enkelt att åtgärda	1. Sällsynt
2. Låg	2. Koncentrerad	2. Åtgärdas med insatser (tid och kostnad) på kort sikt	2. Osannolikt
3. Medel	3. Medel	3. Svårt att åtgärda/kan åtgärdas med insatser på medellång sikt	3. Möjlig
4. Hög	4. Utbredd	4. Mycket svårt att åtgärda/kan åtgärdas med insatser på lång sikt	4. Sannolikt
5. Absolut	5. Global/total	5. Inte återställbar/irreversibel	5. Nästan säker

Bedömningsexempel för aspekten klimatutsläpp inom den egna verksamheten samt uppströms och nedströms:

Bedömning: Faktisk negativ påverkan. Bedömning av omfattning, skala och oåterkallelighet bedöms mellan 1–5.

Bolaget bedömer sina utsläpp som högre i relation till den egna verksamheten (4). Omfattning bedöms också som utbredd då utsläppen sker inom den egna verksamheten men också uppströms och nedströms, det vill säga utöver den egna verksamheten (4). Slutligen bedöms oåterkalleligheten som mycket hög då det handlar om faktiska utsläpp som skett (5). Då aspekten är en faktisk påverkan och inte en potentiell, så blir inte sannolikhet tillämpligt i detta fall.

5.5.4 Finansiell väsentlighet

En hållbarhetsfråga anses vara av finansiell väsentlighet om den utlöser eller rimligen kan förväntas utlösa betydande finansiella effekter på företaget. Detta inträffar när en hållbarhetsfråga skapar eller potentiellt kan skapa risker eller möjligheter som har en väsentlig inverkan, eller rimligen kan förväntas ha en väsentlig påverkan, på företagets utveckling, finansiella ställning, finansiella resultat, kassaflöden, tillgång till finansiering eller kapitalkostnad på kort-, medel- eller lång sikt. I detta sammanhang används termerna ”risker och möjligheter” för att identifiera de finansiella risker och möjligheter som är relevanta för den finansiella materialiteten.²⁹

Väsentliga risker eller möjligheter uppkommer ofta men inte uteslutande från olika påverkansfaktorer (påverkansväsentlighet). Även olika beroenden och andra aspekter, såsom exponering för klimathot eller förändringar i regelverk som hanterar övergripande risker kan ge upphov till risker och möjligheter. En typiskt identifierad risk relaterad till beroenden kan vara ett företags beroende av tillgänglig el för att upprätthålla sin verksamhet. Detta kan potentiellt resultera i en risk för ökade kostnader kopplade till elförbrukningen, med tanke på förväntade framtida ökningar i elpriser på grund av den stigande efterfrågan på elektricitet.

Andra exempel på finansiella risker kopplat till hållbarhet kan vara:

- Ökade kostnader för rapportering, med anledning av ökade lagkrav och krav från intressenter vad gäller information i hållbarhetsrapporten
- Ökade kostnader för att säkerställa leverans av tjänster vid extremväder som skyfall, översvämningar och torka
- Ökade restriktioner för klimatutsläpp som företag måste förhålla sig till vilket kan leda till ökade hanteringskostnader eller omställningskostnader.

Exempel på finansiella möjligheter kan vara:

- Ökade krav på hållbarhet från kunder, som kan leda till fler kunder och ökade intäkter om kundkraven på hållbarhetsprestanda möts
- Minskade leveranskostnader vid extremväder vid proaktiv klimatanpassning.

För att bedöma deras betydelse och för att avgöra vilka risker och möjligheter som är väsentliga för bolaget att rapportera, och därmed att arbeta med, används lämpliga kvantitativa och/eller kvalitativa trösklar.

5.5.5 Exempel på värdering av finansiella risker och möjligheter

Finansiella tröskelvärden behövs för att kunna bedöma om en finansiell risk eller möjlighet är väsentlig eller inte för företaget. Enligt CSRD kan kvantitativa och/eller kvalitativa tröskelvärden användas. För att bedöma risker och möjligheter kan det som förslag genomföras med en skala från 1 till 5 för faktorerna finansiell effekt och sannolikhet. Bedömningen kan ske utifrån nedan tröskelvärden.

Finansiell effekt	Sannolikhet
1. Ej väsentlig (ex. kan få begränsade ekonomiska konsekvenser och har ingen påverkan på organisationens verksamhet eller rykte)	1. Sällsynt (ex. händelsen eller påverkan är sällsynt och inträffar mycket sällan. Även om det inte är omöjligt, är fall av dess förekomst ovanliga)
2. Låg påverkan (ex. kan ha begränsade ekonomiska konsekvenser och påverka en liten del av organisationen eller dess inverkan på rykte)	2. Inte så troligt (ex. händelsen eller påverkan har låg sannolikhet att inträffa. Även om det inte är omöjligt eller sällsynt, förväntas det inte hända ofta)
3. Medel (ex. kan påverka en betydande del av organisationen, såsom specifika affärsområden eller viktiga strategiska initiativ, men inte nödvändigtvis hela organisationen)	3. Möjlig (ex. händelsen eller påverkan har en måttlig sannolikhet att inträffa. Det finns en chans att det kan hända under vissa omständigheter eller förutsättningar)
4. Stor påverkan (ex. kan påverka en stor del av organisationen, dess kärnverksamhet eller viktiga strategiska initiativ, vilket potentiellt påverkar hela organisationen)	4. Sannolikt (ex. händelsen eller påverkan har stor sannolikhet att inträffa. Även om det inte är garanterat, förväntas det ske under normala omständigheter)
5. Väldigt stor påverkan (ex. kan påverka alla aspekter av organisationen, från kärnverksamhet till strategiska initiativ)	5. Nästan säker (ex. händelsen eller påverkan anses vara mycket sannolik, med nästan inga tvivel om dess inträffande. Det förväntas hända under de flesta omständigheter)

En vanlig metod för att bedöma en risk eller möjlighet är att addera eller multiplicera värdet för finansiell effekt med sannolikheten för att få ett totalt värde, som i sin tur ger en indikation på om risken/möjligheten bedöms som väsentlig eller inte.

5.6 Rapportering av dubbel väsentlighet

Företag som omfattas av CSRD ska rapportera väsentliga hållbarhetsaspekter i enlighet med de generella och ämnesspecifika standarderna i ESRS. Det krävs därmed att företaget genomför en dubbel väsentlighetsanalys med syfte att avgöra vilka ESRS-standarder som är väsentliga och vilka som inte är det. En dubbel väsentlighetsanalys ska vara utformad i linje med principerna från ESRS 1 för att identifiera alla hållbarhetsaspekter där företaget anser sig ha en väsentlig påverkan eller som utgör finansiella risker och möjligheter. I efterföljande avsnitt går vi igenom de principer som ska beaktas när företagen utför en dubbel väsentlighetsanalys.

5.6.1 Förståelse för företagets kontext

Ett första steg i en dubbel väsentlighetsanalys är att förstå sammanhanget där företaget verkar. Företaget har ett ansvar för att identifiera all väsentlig påverkan, risker och möjligheter som rör miljö, sociala frågor och styrning. Ett företag ska inte endast ansvara för påverkan som sker inom den egna verksamheten utan också den indirekta påverkan som sker i uppströmsled (exempelvis inom leverantörsledet) och nedströms (exempelvis vid slutkundens användning av en produkt). Företag ska inkludera information om alla steg i processen för att skapa en produkt eller tjänst, från början till slut, i sin hållbarhetsredovisning. Detta innebär att företag ska ta sin värdekedja i beaktning vid en dubbel väsentlighetsanalys med syfte att säkerställa att företaget tar både egen verksamhet och resterande värdekedja i beaktning vid bedömning av sin påverkan, risker och möjligheter.

5.6.2 Värdekedja- och intressentanalys

För att förstå sin påverkan på människor eller miljö, samt de risker och möjligheter som ska tas i beaktning, behöver ett företag känna till sin värdekedja. Dessutom måste man förstå var i värdekedjan intressenterna påverkas eller påverkar företaget i fråga. En vanlig metod för detta är en värdekedjeanalys som inkluderar aktiviteter som sker inom företaget samt även uppströms och nedströms. Detta kan med fördel även inkludera en mappning över vart nyckelintressenter förekommer i värdekedjan.

Steg 1: Identifiera värdekedjan

En värdekedjeanalys är en kartläggning av de aktiviteter som sker inom företaget men också i uppströms och nedströms led och är en förutsättning för att en dubbel väsentlighetsanalys ska kunna utföras. En värdekedja omfattar de aktiviteter, resurser och relationer som ett företag använder och förlitar sig på för att skapa sina produkter eller tjänster från koncept till leverans, konsumtion och slutet av livscykeln. Värdekedjan kan exempelvis innefatta aktiviteter som råmaterialanskaffning, tillverkning, distribution, försäljning och slutligen återvinning.

Enligt kraven från CSRD och dess ESRS-standarder ska värdekedjeanalysen identifiera nyckelintressenter samt var inom värdekedjan (uppströms, inom den egna verksamheten eller nedströms) de påverkar eller påverkas av företagets verksamhet. Detta innefattar exempelvis leverantörer som tillhandahåller produkter eller tjänster som används i utveckling av företagets produkter, eller kunder som använder produkter eller tjänster från företaget. Det är viktigt att göra denna analys av värdekedja som ett initialt steg i den dubbla väsentlighetsanalysen eftersom väsentlig påverkan på människor och miljön, samt väsentliga finansiella risker och möjligheter, ofta kommer från uppströms och nedströms aktiviteter snarare än från företagets egen verksamhet. Varje aktivitet inom värdekedjan kan ha en påverkan på miljön och människor och det är därför viktigt att förstå både den direkta och indirekta påverkan företaget har för att hantera dessa och på så vis bidra till en mer hållbar utveckling för oss alla.

Steg 2: Engagemang med intressenter

I relation till företagets analys av värdekedjan ska även vilka intressenter som påverkas eller sannolikt kommer att påverkas av företagets verksamheter identifieras, både uppströms och nedströms i värdekedjan. Detta kräver en djup förståelse för företagets affärsrelationer och hur dessa kan påverka miljön och samhället. Att identifiera intressenter kräver att företaget analyserar sina aktiviteter, affärsmodell, affärsrelationer och värdekedja för att därefter definiera en strategi för engagemang med dessa intressenter. Ett par viktiga steg är att först identifiera huruvida företaget har en befintlig dialog med en eller flera intressenter, för att därefter genomföra en djupare analys enligt ovan. Denna övning resulterar i en lista över intressenter som är eller kan påverkas av företagets egna eller uppströms och nedströms värdekedja. Intressentgrupper kan skilja sig beroende på aktiviteter, produkt eller tjänst och ska prioriteras beroende på hållbarhetsfråga. Vid bedömning av påverkan på människa och miljö kan exempelvis kund eller medarbetare vara intressentgrupper som är väsentliga att föra dialog med, samtidigt som ägare eller samverkanspartners kan vara väsentliga att föra dialog med vid bedömning av finansiell risk och möjlighet. Dialogen kan göras på olika sätt, bland annat genom enkäter eller intervjuer. Genomförandet medför att företaget kan säkerställa ett heltäckande ansvar för sin påverkan, och rapportering på ett sätt som ger intressenter en klar och transparent bild av företagets prestanda och påverkan. Dessutom bör företaget kartlägga sina affärsrelationers typ och natur för att säkerställa en omfattande och transparent rapportering.³⁰

5.6.3 Identifiering av faktiska och potentiell påverkan, risker och möjligheter relaterade till hållbarhetsfrågor

Nästa steg i en dubbel väsentlighetsanalys avser att identifiera var företaget har sin väsentliga påverkan, risker och möjligheter rörande miljö-, sociala och styrningsfrågor i egen verksamhet och i värdekedjan. Identifieringen av påverkan, risker och möjligheter ska kopplas till värdekedja- och intressentanalysen så att företaget identifierar påverkan utifrån de aktiviteter som sker där nyckelintressenter förekommer. Denna identifiering kan sedan resultera i en lista, så kallad sammanställning eller ”Long-list” (referens CSRD), med samtliga hållbarhetsfrågor som har identifierats som att utgöra en påverkan, risk och möjlighet. Denna lista ska sedan användas för vidare bedömning och analys för att avgöra om en hållbarhetsaspekt är väsentlig eller inte (se avsnitt 5.4.3 för bedömning av påverkan och 5.4.4 för bedömning av finansiella risker och möjligheter).

Det är viktigt att företaget ser över både sina verksamhetsspecifika hållbarhetsfrågor och frågor som är specificerade i ESRS-standarder. Denna övning tenderar att resultera i en lista med många hållbarhetsfrågor, där alla inte kommer att bedömas som väsentliga att rapportera på vidare i analysen. Företaget kan välja att rapportera specifika hållbarhetsfrågor för en specifik del i verksamheten/värdekedjan vid betydande variation av väsentlig påverkan, risker och möjligheter mellan exempelvis länder och tillgångar.³¹

Företaget kan börja med att utvärdera en sammanställning av potentiella hållbarhetsfrågor baserat på påverkan och finansiell betydelse. Det är rekommenderat att en projektgrupp inom företaget utför denna utvärdering. Denna grupp bör inkludera representanter från företagets viktigaste avdelningar, exempelvis inköpschef, ekonomichef, hållbarhetschef, och så vidare.

Efter utvärderingen av sammanställningen kommer det troligen att vara möjligt att minska antalet hållbarhetsfrågor, eftersom vissa kanske inte bedöms som särskilt viktiga. Denna kortare lista kan sedan användas för att identifiera vilka ESRS-standarder företaget behöver rapportera enligt (påverkansväsentlighet och finansiell väsentlighet).

Det är också en väsentlig del av CSRD att företag genomför en gap-analys baserat på de ESRS-standarder som företaget har bedömt som viktiga och den information som företaget kan tillhandahålla. Detta kan inkludera befintliga policyer, hållbarhetsrapporter och andra styrande dokument som beskriver processer och aktuella klimatdata.³²

Det är av yttersta vikt att företaget noggrant och tydligt dokumenterar processen för att bedöma viktiga hållbarhetsfrågor och deras koppling till ESRS-standarder. Detta beror på att en hållbarhetsredovisning enligt CSRD ska rapporteras i årsredovisningen och underlaget till rapportering ska granskas av en revisor.³³

5.7 Tolkning av CSRD för sektorn Vatten & avlopp

Svenskt vatten och avlopp präglas historiskt av stora investeringar som säkerställt de leveranser vi tar betalt för, dvs de kommunala vattentjänsterna.

En stärkt politisk agenda på EU-nivå arbetar för att minimera miljöpåverkan. Därför riktas allt större kapitalflöden mot mer hållbara investeringar som länkar till EU-taxonomin. Genom den kan stora ekonomiska flöden riktas mot bland annat va-verksamheten, som en finansiering för de lösningar som inte kan läggas på taxa. Detta i en tid då det finns ett stort behov av förnyelse av system och helt nya anläggningar behöver byggas.

Regelverk och metodik för att kunna arbeta på ett bra sätt i riktning mot hållbarhet är omfattande och bör kompletteras med att lyfta fram finansieringslösningar som ger tillbaka för va-organisationernas insats för ett transparent miljöarbete. Därför ser vi CSRD som ett nyttigt verktyg, om än till viss del svårgreppbart.

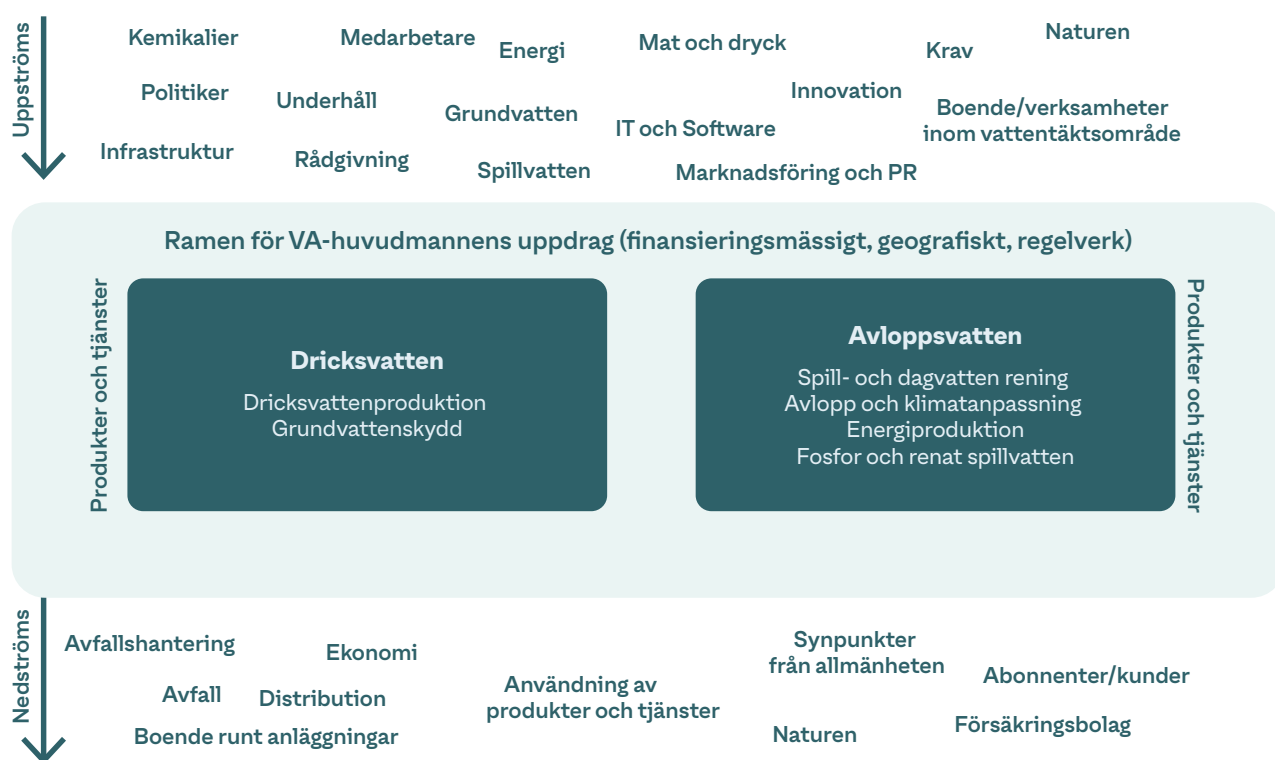
Vägen fram

Regelsystem och tydlighet kring vad som faktiskt skapar relationer i en värdekedja som det benämns i regelverket ger alltså både möjligheter och merjobb. Den Gröna given ger uttryckligen va-sektorn en möjlighet att lyfta fram nytta som den redan bidrar med, men säkert måste också mindre utnyttjade resurser lyftas fram i de redovisningar som kommer. Därför är det viktigt att titta bortom invanda tankar och perspektiv för att kunna utveckla verksamheten så att fler mål kan nås.

Olika behov i branschen

Det kommer att finnas utrymme för aktörer att inte följa regelverk om en sådan bedömning görs. Men flera kommuner kommer sannolikt anamma CSRD, även om de inte omfattas av kravet, då de har behov av ”gröna lån” eller investeringsbidrag av olika slag. Det är därför vår bedömning att ett visat engagemang för sin värdekedja och sina nyttor, som data, kommer vara viktigt för framtida investeringar och dess finansieringsmöjligheter.

En vägledande värdekedja exemplifierat

Figur 5
Exempel på värdekedja.

Värdekedjan är ett sätt att belysa och "fånga in" aktörer och nyttor. I dagsläget finns olika metoder för att identifiera intressenterna, bland annat relationer till ekonomiska aktörer, men också till naturen poängteras i förordning. Varje va-organisation kan själv välja om man vill starta med intressentanalysen eller värdekedjan. För att kunna genomföra en dubbel väsentlighetsanalys är det dock rimligt att man försöker sortera in sin kunskap i den gemensamma nomenklatur som anges i regelsystem.

Vad avser relation till företag kan man anta att många svenska va-organisationer har samma upphandlade leverantörer och det kan därför finnas stora fördelar med att gemensamt samla data centralt.

Om att använda Datapunkter

Även om inte alla kommer göra sin egen redovisning på grund av att man inte uppfyller kriterier för egen redovisning enligt CSRD kan va-organisationer, oavsett storlek, bli ombudda att tillhandahålla specifik data till företag i värdekedjan, som ska upprätta hållbarhetsredovisning.

Vilka data som kan komma beröra vatten- och avloppssektorn avgörs väsentligen av de aktörer och produkter som ingår i denna "externa" värdekedja exemplifierad ovan. Redan idag levereras dock stora mängder data till flera olika rapporteringssystem.

De datapunkter som anges är då i all väsentlighet alltså redan tillgängliga om än inte använda och i många fall inte samordnade eftersom olika aktörer i Sverige har olika roller avseende tillstånd, tillsyn etc.

Flera sannolika datapunkter har lyfts i samtal med intressenter.

I Danmark, där det parallellt tagits fram en vägledning för CSRD, finns i dagens läge inga förfrågningar från stora bolag om t.ex. säker vattenförsörjning, dvs data om detta från va-organisationerna har inte efterfrågats. För svenska va-organisationer kan det dock förväntas att stora bolag som är beroende av robust vattenförsörjning kan komma utvidga krav till värdekedjan/underleverantörer och be om data för vattenleverans.

Även i Due Diligence-direktivet (CSDDD), ökas fokus på värdekedjans alla delar och att man ska känna till sitt bidrag i värdekedjorna.

De idag mest sannolika uppgifterna som kan begäras in kommer sannolikt att finnas i olika befintliga underlag som t.ex. miljörapporter och VASS-statistik;

- **Klimatpåverkan:** Klimatpåverkan av att producera rent dricksvatten och klimatpåverkan, därefter genom transport och rening av avloppsvatten. Beräkningen skulle kunna vara i kg CO₂e per köpt in (producerad för va-organisationen) m³ vatten och motsvarande för varje m³ avloppsvatten som renas.
- **Energiförbrukning:** På samma sätt kan det vara fokus på energiförbrukningen för att leverera dricksvattnet och rena avloppsvattnet i efterhand. Beräkningen kan vara samma parametrar som ingår i den obligatoriska redovisningen idag.
- **Energimix:** Information om vattenbolagens användning av förnybar och fossil energi. Detta beräknas som en procentandel av förnybar energi.
- **Effekter på recipient:** Om det finns önskemål om information rörande hur ens avloppsvattenhantering påverkar vattenmiljön.
- **Vattenresursen:** Här kan vattenuttag och andelen skyddad grundvattenresurs säga något om vattenresursen. Andra nyckeltal kan vara förlusten av vatten från vattenverket till kunden eller initiativ som hjälper kunderna att spara på vattnet, t.ex. kampanjer initierade av va-organisationerna.

Svenskt Vatten har mycket historisk data och genom flera av våra nationella databaser samlas redan material in som ger enhetliga och spårbara parametrar. En tydlig skrivning med koppling till den gröna given och kvalitetskrav på data handlar om just transparens och uppföljning för att kunna finansiera många av investeringsbehoven genom EU:s olika fonder.

- Därför bör ett råd vara att tydligt välja sådan data som inte kan anses osäker, men om så görs ska man åtminstone ange detta vid redovisning.

I bilaga 6 finns exempel på GAP-analys för datapunkter som är genomförd av va-verksamheter i Danmark. Det finns flera specifika kopplingar mellan CSRD och taxonomiförordningen som nämnts tidigare och i direktiven finner man kopplingar och referenser till en allt mer komplex verklighet som i Sverige kan exemplifieras av efterspelet mellan statlig verksamhets negativa påverkan genom PFAS och dricksvattenbehov som ska säkerställas.

Att säkerställa en rimlig intressentanalys är inte minst viktig för att i framtiden kunna se vem som påverkar vad var. Tabellen nedan visar ett exempel på intressentuppställning, om än inte komplett.

Intressenter	Roll	Länk till värdekedjan Aktivitet	Placering
Politiker (Regering/ riksdag, kommunala politiker)	Sätter ramar kring finansiering och genom lagar	Redovisning, resultat	Uppströms (ramar) och nedströms (aktiviteter/resurser)
Medarbetare	Bidrar med kunskap och relationer, som gör att verksamheten kan fungera	Resultat, mat och dryck, produkter till kontor, rådgivning, energi, grundvatten	Uppströms, egen drift och nedströms
Leverantörer, konsulter, entreprenörer	Levererar material, produkter och tjäns- ter till verksamheten	Kemikalier, energi, IT och Software, rådgiv- ning, marknadsföring, underhåll, produkter till kontor	Uppströms
Abonnenter	Förbrukare av pro- dukt och tjänst	Köpa vatten, avleda spill och dagvatten.	Uppströms och nedströms
Företag och andra verksamheter	Konsumenter av resurser (t.ex. fosfor, renat avloppsvatten) och avfall	Avfallshantering	Nedströms
Bransch- och intresseorganisationer	Ingår samarbeten eller visar negativt eller positivt intresse som kan påverka vat- tenbolagets anseende och verksamhet	Resultat och innovation	Uppströms och nedströms
Media	Skriver och delar negativa och positiva historier som kan påverka verksamhet- ens anseende	Resultat, innovation, medborgarundersök- ningar, medborgaren- gagemang	Uppströms och nedströms

6 EU:s taxonomi

6.1 Inledning till kapitlet

Handbokens kapitel 6 kommer att upplysa läsaren om vad taxonomi är, genom att bland annat presentera bakgrunden till varför taxonomiförordningen kom till samt dess huvudsyften och huvudmål. Taxonomiförordningens sex miljömål kommer att förklaras och sättas i perspektiv till de tekniska granskningskriterier förenade med vardera mål. Dessutom kommer bedömningen av ekonomiska aktiviteter omfattning (i.e. eligibility) och dess förenlighet (i.e. alignment) med förordningen tas upp, liksom vilken upplysnings- och rapporteringsskyldighet företag som omfattas av taxonomiförordningen har. Avslutningsvis kommer en redogörelse att göras för Svenskt Vattens tolkning av taxonomiförordningen i relation till vatten och avlopp.

6.2 Bakgrund till taxonomiförordningen

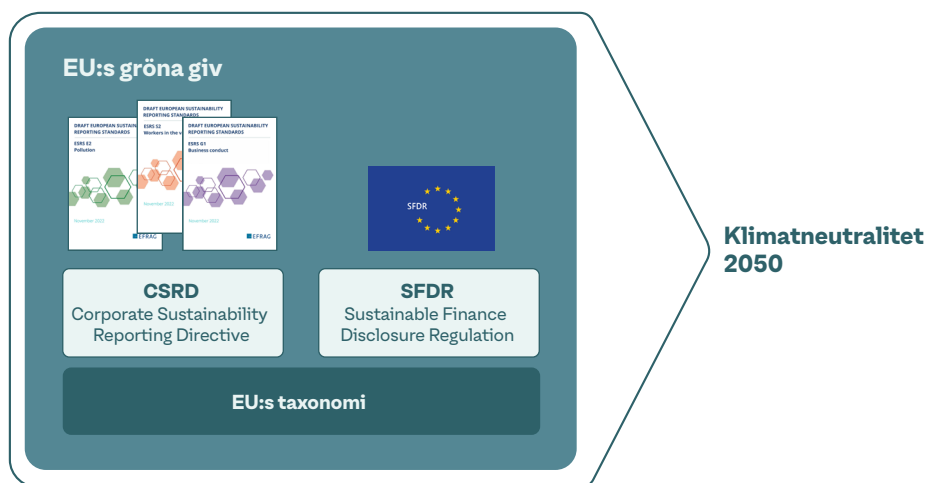
EU:s taxonomiförordning är en lagstiftning som har antagits av Europaparlamentet och rådet den 12 juli 2020 med syfte att främja hållbara investeringar och minska klimatförändringarnas effekter. Genom ökad transparens kring vad som kan klassificeras som en miljömässigt hållbar ekonomisk aktivitet hoppas EU på att styra investeringar från verksamheter med negativ miljöpåverkan till mer miljömässigt hållbara verksamheter.

Taxonomin är en del av den europeiska gröna given och bygger på Parisavtalet samt FN:s Agenda 2030 för hållbar utveckling.³⁴ Den europeiska gröna given är ett paket med politiska initiativ som ska bana väg för en grön omställning i EU, med målen om att minska nettoutsläppen av växthusgaser med minst 55 procent fram till 2030 och uppnå klimatneutralitet senast 2050.³⁵

För att uppnå dessa mål inrättar förordningen en enhetlig klassificering, eller taxonomi, för att definiera vad som utgör en miljömässigt hållbar ekonomisk verksamhet. Enligt förordningen är det en ekonomisk verksamhet som:

- Bidrar väsentligt till ett eller flera av de sex miljömål som fastställs i förordningen: (1) begränsning av klimatförändringar, (2) anpassning till klimatförändringar, (3) hållbart nyttjande och skydd av vatten och marina resurser, (4) omställning till en cirkulär ekonomi, (5) förebyggande och kontroll av föroreningar samt (6) skydd och återställande av biologisk mångfald och ekosystem.³⁶
- Överensstämmer med de tekniska granskningskriterier inom varje miljömål som fastställs genom de delegerade akterna.³⁷
- Inte orsakar betydande skada för något av de andra miljömålen.³⁸
- Uppfyller uppsatta minimiskyddsåtgärder, det vill säga relevanta sociala och styrningsmässiga normer som fastställs i EU-lagstiftning och internationella konventioner.³⁹

I följande sektioner går vi igenom dessa processteg mer specifikt.⁴⁰

Figur 6
Översikt över EU:s gröna giv och dess koppling till EU:s taxonomiförordning.

6.3 Taxonomiförordningens sex miljömål

Taxonomiförordningen omfattar sex miljömål enligt bilden nedan.⁴¹

Begränsning av klimatförändringar	Anpassning till klimatförändringar
Hållbar användning och skydd av vatten och marina resurser	Övergång till en cirkulär ekonomi
Förebyggande och kontroll av föroreningar	Skydd och återställande av biologisk mångfald och ekosystem

Figur 7
EU-taxonominns sex miljömål.

6.3.1 Begränsning av klimatförändringar

Målet handlar om att minska eller förhindra utsläpp av växthusgaser, öka eller bevara förmågan att absorbera växthusgaser och främja övergången till en klimatneutral ekonomi.⁴²

6.3.2 Anpassning till klimatförändringar

Målet handlar om att öka motståndskraften mot de negativa effekterna av klimatförändringar, minska sårbarheten för dessa effekter och främja anpassningslösningar.

6.3.3 Hållbart nyttjande och skydd av vatten och marina resurser

Detta mål handlar om att bevara och återställa vatten- och havsmiljön, främja ett hållbart nyttjande av vatten- och havsresurser, förebygga och minska vattenföroreningar och främja vattenbesparing och vatteneffektivitet.⁴³

6.3.4 Omställning till en cirkulär ekonomi

Målet handlar om att främja övergången till en ekonomi som minimerar avfall, främjar hållbar produktion och konsumtion, främjar återanvändning, återvinning samt främjar resurseffektivitet och minskad användning av primära råvaror.⁴⁴

6.3.5 Förebyggande och kontroll av föroreningar

Målet handlar om att förebygga, minska och kontrollera föroreningar av luft, vatten, mark och andra miljömedier. Dessutom handlar miljömålet om att minska och hantera avfall och kemikalier på ett säkert och hållbart sätt.⁴⁵

6.3.6 Skydd och återställande av biologisk mångfald och ekosystem

Målet handlar om att bevara och återställa biologisk mångfald, ekosystem och ekosystemtjänster samt främja ett hållbart nyttjande av naturresurser och mark.⁴⁶

6.4 De tekniska granskningskriterierna till taxonomiförordningens sex miljömål

För att hjälpa företag bedöma huruvida en ekonomisk verksamhet väsentligt bidrar till eller orsakar betydande skada för ett miljömål har EU-kommissionen antagit delegerade akter med tillhörande tekniska granskningskriterier. Dessa kriterier skiljer sig beroende på vilken eller vilka ekonomiska verksamheter som ett företag omfattas av och vilket miljömål som berörs.^{47 48}

För att skapa sig en förståelse för de tekniska granskningskriterier som ekonomiska verksamheter ska uppfylla har EU publicerat ett verktyg, så kallad EU Taxonomy Compass (vilket återfinns här: EU Taxonomy Compass (europa.eu)). Verktyget har delat upp de tekniska granskningskriterierna efter sektorer som energi, transport, bygg, industri, avfallshantering, jordbruk, skogsbruk och vattenförvaltning för att underlätta rapporteringsprocessen för företag som omfattas. Då olika sektorer står inför olika utmaningar skiljer sig kriterierna åt men kan till exempel omfatta utsläppsnivåer, energieffektivitet, klimatanpassningsåtgärder eller livscykelanalyser.

De olika miljömålen tekniska granskningskriterier fasas in för icke-finansiella företag under olika rapporteringsår, se nedan⁴⁹:

Från januari 2022: Icke-finansiella företag ska redovisa omfattningen av de två första miljömålen.

Från januari 2023: Icke-finansiella företag ska redovisa omfattningen av samtliga miljömål samt förenlighet med de första två miljömålen.

Från januari 2024: Icke-finansiella företag ska redovisa omfattningen av samtliga miljömål samt förenlighet med de första två miljömålen.

Från januari 2025: Icke-finansiella företag ska redovisa både omfattning och förenlighet av samtliga miljömål.

6.4.1 Bidra väsentligt till ett eller flera miljömål

De tekniska granskningskriterierna ger en beskrivning av vad som anses vara ett väsentligt bidrag till miljömålen. Ett exempel på ett väsentligt bidragande till miljömålet begränsning av klimatförändring är att återvinna värdefulla resurser från avloppsvatten, som biogas, fosfor och andra näringsämnen. För att väsentligt bidra till miljömålet användning och skydd av vatten och marina resurser kan företag säkerställa ett skydd för miljön mot negativa effekter av föroreningar från avloppsvatten. Genom att företag ökar produkters hållbarhet, reparerbarhet eller återanvändbarhet kan det anses bidra väsentligt till miljömålet övergång till en cirkulär ekonomi. För att ett företag ska väsentligt bidra till de sista två miljömålen kan företaget se till att städa upp skräp och andra miljöföroreningar samt säkerställa en hållbar markanvändning, inbegripet skydd av markens biologiska mångfald.

6.4.2 Inte orsaka betydande skada för något av de övriga miljömålen

En ekonomisk verksamhet ska bidra väsentligt till ett miljömål samtidigt som samma

ekonomiska verksamhet inte får orsaka betydande skada på något av de andra miljömålen. Det betyder att företaget för varje ekonomisk verksamhet ska beakta livscykeln för de produkter och tjänster som tillhandahålls av den ekonomiska verksamheten. Betydande skada för miljömålen kan vara:

1. Begränsning av klimatförändringar: verksamheten har betydande växthusgasutsläpp.
2. Anpassning till klimatförändringar: verksamheten leder till att det nuvarande och framtida klimatet får ökade negativa konsekvenser för människa och miljö.
3. Hållbar användning och skydd av vatten och marina resurser: verksamheten skadar vattenförekomster, som yt- och grundvatten samt marina vattens goda miljöstatus.
4. Övergång till en cirkulär ekonomi: verksamheten leder till bland annat betydande ineffektivitet vid användning av material och betydande ökning av avfall.
5. Förebyggande och kontroll av förorening: verksamheten leder till betydande utsläpp av föroreningar av luft, vatten eller mark.
6. Skydd och återställande av biologisk mångfald och ekosystem: verksamheten medför betydande skada för ekosystems goda tillstånd eller skadar bevarande status för livsmiljöer och arter.

6.5 Omfattning och förenlighet enligt taxonomiförordningen

Omfattning (eligibility) och förenlighet (alignment) är två centrala begrepp i EU:s taxonomiförordning. Ett rekommenderat första steg är att kartlägga sin ekonomiska verksamhet för att identifiera aktiviteter som sker inom verksamheten som går att koppla ihop med aktiviteter som anges i förordningen⁵⁰. Med begreppet omfattning menas den andelen av ett företags ekonomiska verksamhet som omfattas av förordningen. Exempelvis om en ekonomisk verksamhets omfattning är 30 procent, betyder det att 30 procent av ett företags totala omsättning/capex eller opex kan kopplas ihop med aktiviteter beskrivna inom taxonomin.

För att en ekonomisk verksamhet ska uppfylla kraven för förenlighet, behöver den vara förenlig med de tekniska granskningskriterierna. Dessa kriterier definierar vad som utgör en miljömässigt hållbar ekonomisk verksamhet för varje miljömål. För att säkerställa överensstämmelse, bör företaget genomföra en bedömning av de ekonomiska aktiviteterna som bedrivs inom företaget mot dessa kriterier. Det kan innebära att företaget behöver anpassa sina verksamhetsprocesser och investeringsstrategier för att säkerställa att de bidrar väsentligt till ett eller flera av de sex miljömålen och inte skadar något av de andra miljömålen⁵¹.

I nedanstående kapitel kommer en beskrivning att göras av vad en ekonomisk verksamhet är och hur företag kan identifiera sina ekonomiska verksamheter.

Figur 8
EU-kommissionens illustration av begreppen "omfattning" och "förenlighet".

6.5.1 Ekonomiska verksamheter

Genom att identifiera och klassificera den ekonomiska verksamheten kan företag visa vilka av deras produkter eller tjänster som är förknippade med den ekonomiska verksamheten som omfattas av taxonomikraven. Denna identifiering och klassificering av ekonomiska verksamheter hjälper företag att integrera hållbarhetsfaktorer i sina investerings-, rådgivnings- och upplysningsprocesser. Genom identifieringen av de ekonomiska

verksamheterna kan företag också bidra till att styra finansiella flöden och kapital till gröna investeringar. Det bidrar till att främja omställningen av Europas ekonomi till ett grönare, mer motståndskraftigt och cirkulärt system i linje med den europeiska gröna given.⁵²

Ekonomiska verksamheter delas in i tre typer, varav den första typen innefattar ekonomisk verksamhet som i sig själv väsentligt påverkar positivt på ett eller flera miljömål. Den andra typen definieras som möjliggörande ekonomisk verksamhet vilket innefattar att den anses bidra väsentligt till ett eller flera miljömål. Den tredje och sista typen definieras som ekonomisk omställningsverksamhet och det är en ekonomisk verksamhet för vilken det inte existerar ett tekniskt möjligt och ekonomiskt rimligt fossilfritt alternativ. Enligt taxonomiförordningen har denna ekonomiska verksamhet ett väsentligt bidrag till målet om nollutsläpp 2045, om den direkt stödjer en omställning till en klimatneutral ekonomi i linje med 1,5-gradersmålet. Icke-finansiella företag behöver däremot inte särredovisa dessa typer, utan det är tillräckligt att notera i redovisningen om en verksamhet faller under andra respektive tredje typen av verksamheter.

I dagsläget finns cirka 70 ekonomiska verksamheter som kan anses bidra väsentligt till ett eller flera av de sex miljömålen i taxonomiförordningen. Dessa verksamheter är indelade i olika sektorer, som energi, transport, byggande, industri, avfallshantering, jordbruk, skogsbruk och vattenförvaltning. Några exempel på ekonomiska verksamheter i taxonomin är:

- produktion av el från förnybara källor, som sol, vind, vatten och biomassa,
- produktion av vätgas från förnybar el eller lågkolhaltiga källor,
- renovering av byggnader för att öka deras energieffektivitet,
- återvinning och återanvändning av avfall,
- hållbar förvaltning av skogar, jordbruksmark och vattenresurser,
- skydd och restaurering av naturområden och biologisk mångfald och
- anpassning av infrastruktur och verksamheter till klimatförändringarnas effekter, såsom översvämningar, torka och hetta.⁵³

6.5.2 Vanligt förekommande ekonomiska verksamheter inom sektorn vatten och avlopp

Enligt EU:s taxonomiförordning finns det flera ekonomiska verksamheter som kan härledas till sektorn vatten och avlopp och som kan anses bidra väsentligt till ett eller flera av de sex miljömålen. Några exempel på sådana verksamheter är:

- Konstruktion och drift av vattenförsörjnings- och avloppssystem, inklusive vattenrening, distribution, avloppsrening och återanvändning.
- Konstruktion och drift av vattenkraftverk, inklusive dammar, reservoarer och turbiner.
- Konstruktion och drift av avsaltningsanläggningar, inklusive omvänd osmos, elektrodialys och termisk avsaltningsprocess.
- Konstruktion och drift av bevattningssystem, inklusive droppbevattning, sprinklersystem och kanaler.
- Konstruktion och drift av vattenrelaterad infrastruktur, såsom flodreglering, erosionskydd, kustskydd och våtmarker.
- Konstruktion och drift av vattenbesparande tekniker och produkter, som vattenmätare, tryckreduceringsventiler, läcksökning och reparation, samt vattensnåla armaturer.

För varje ekonomisk verksamhet finns det specifika kriterier som måste uppfyllas för att den ska anses bidra väsentligt till ett eller flera av miljömålen och för att den inte ska orsaka betydande skada för något av de andra målen. Dessa kriterier kan till exempel handla om vattenkvalitet, vattenförbrukning, energieffektivitet, biologisk mångfald eller klimatanpassning.⁵⁴

6.5.3 SNI- och NACE-koder

Svenska företagsekonomiska verksamheter klassificeras enligt SNI (svensk näringsgrensindelning) som delas in i koder.⁵⁵ På EU-nivå heter motsvarigheten NACE-koder.⁵⁶ Varje SNI-kod kan enkelt kopplas till en NACE-kod, eftersom de initiala siffrorna i koden är desamma. NACE-koderna används i taxonomin för att beskriva ekonomiska verksamheter. För de ekonomiska verksamheten som omfattas i taxonomin beskrivs vilka NACE-koder som företag vanligen har som omfattats av verksamheten.

Enligt EU:s taxonomiförordning finns det flera ekonomiska verksamheter som är vanliga inom sektorn vatten och avlopp och som kan anses bidra väsentligt till ett eller flera av de sex miljömålen i taxonomiförordningen. Dessa verksamheter har olika NACE-koder och några exempel på NACE-koder inom sektorn vatten och avlopp är följande:

- E36 Vattenförsörjning; avloppsrening, avfallshantering och sanering
- E37 Avloppsrening
- E38 Avfallshantering; återvinning
- E39 Sanering; efterbehandling av jord och vatten samt annan verksamhet för föroreningsbekämpning⁵⁷

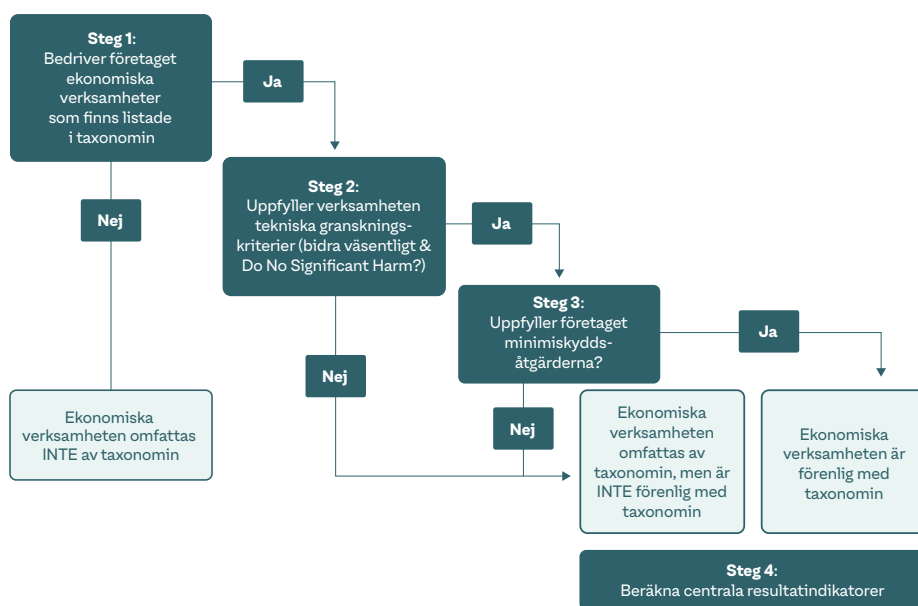
6.6 Företagens upplysnings- och redovisningsskyldighet

Kommissionens delegerade förordning (EU) 2021/2178 är ett komplement till taxonomiförordningen och trädde i kraft från och med januari 2023. Förordningen specificerar innehållet i och presentationen av de upplysningar som ska lämnas av företag. Förordningen specificerar också den metod som ska användas i syfte att fullgöra upplysningsskyldigheten.

Förordningen gäller för både finansiella och icke-finansiella företag som ska ta fram en hållbarhetsrapport i samband med årsredovisningen. Företagen ska bland annat rapportera vilken andel av deras ekonomiska verksamheter som omfattas av taxonomins sex miljömål och vilka tekniska granskningskriterier de har använt för att bedöma om deras verksamheter bidrar väsentligt till miljömålen, inte orsakar betydande skada för något av de andra miljömålen, och uppfyller vissa minimikrav inom hållbarhet.

Förordningen innehåller även detaljerade regler för hur de centrala resultatindikatorerna för icke-finansiella företag ska beräknas och presenteras. De centrala resultatindikatorerna är andelen av företagets omsättning, kapitalutgifter och driftsutgifter som avser tillgångar eller processer som är förknippade med miljömässigt hållbara ekonomiska verksamheter. Förordningen anger också vilka upplysningar som ska lämnas om företagets metodologi, datakällor, antaganden och begränsningar i samband med beräkningen och presentationen av de centrala resultatindikatorerna. Nedan följer en presentation av hur företag ska rapportera i enlighet med taxonomiförordningen kopplat till bland annat ett företags omsättning och kapitalutgifter.

6.6.1 Processkarta för att avgöra om en ekonomisk verksamhet är miljömässigt hållbar

I enlighet med ovan processkarta är det möjligt att avgöra om en ekonomisk verksamhet är miljömässigt hållbar. Ett första steg i processen är att undersöka huruvida den ekonomiska verksamheten finns listad i taxonomin och om svaret är ja, kan företaget ta sig an steg 2 i processen. Det innebär att företaget granskar huruvida den ekonomiska verksamheten uppfyller de tekniska granskningskriterierna, däribland att väsentligt bidra och inte orsaka betydande skada. Om svaret även i detta steg är ja, kan företaget ta sig an steg 3 i processen. Här ska företaget avgöra om den ekonomiska verksamheten uppfyller minimiskyddsåtgärderna. Om svaret även i detta steg är ja, kan företaget ta sig an steg 4. Detta är slutskedet av processen; här beräknar företaget de centrala resultatindikatorerna. En redogörelse för de centrala resultatindikatorerna kommer att göras i handbokens nedanstående delkapitel.

6.6.2 Redovisning

I enlighet med de tekniska granskningskriterierna för taxonomiförordningen ska företag beräkna och presentera sina resultatindikatorer. Nedan kommer information om de olika resultatindikatorerna att presenteras, hur ett icke-finansiellt företags redovisningspolicy ska skrivas och vilken metod som ska användas för att rapportera på de centrala resultatindikatorerna. Delkapitlet kommer att avslutas med en tabell, för att illustrera hur en specifik resultatindikator kan presenteras.

6.6.3 Central resultatindikator för omsättning (omsättningsindikator)

Den centrala resultatindikatorn för omsättning representerar den andel av företagets nettoomsättning som kommer från produkter eller tjänster, inklusive immateriella sådana, som är förknippade med ekonomiska verksamheter som är förenliga med taxonomikraven. För att beräkna denna indikator, delas den del av nettoomsättningen som härrör från dessa produkter eller tjänster (täljaren) med företagets totala nettoomsättning (nämnaren).⁵⁸

6.6.4 Central resultatindikator för kapitalutgifter (CapEx)

Den centrala resultatindikatorn för kapitalutgifter representerar den andel av företagets kapitalutgifter som är förknippade med ekonomiska verksamheter som är förenliga med taxonomikraven. För att beräkna denna indikator, delas täljaren med nämnaren i

enlighet med vad som anges i punkterna 1.1.2.1. och 1.1.2.2. i bilaga I till kommissionens delegerade förordning (EU) 2021/2139. Täljaren ska inbegripa investeringar av materiella och immateriella tillgångar och alla slags omvärderingar, inbegripet de som härrör från nedskrivningar, för det relevanta räkenskapsåret och undantaget förändringar av det verkliga värdet.⁵⁹

6.6.5 Central resultatindikator för driftsutgifter (OpEx)

Den centrala resultatindikatorn för driftsutgifter är de kostnader som krävs för att underhålla tillgångar så att de inte sjunker i värde. För att beräkna denna indikator, delas den del av driftsutgifterna som härrör från dessa verksamheter (täljaren) med företagets totala driftsutgifter (nämnaren).⁶⁰

6.6.6 Redovisningspolicy

Ett icke-finansiellt företag som ska rapportera i enlighet med taxonomiförordningen bör i sin redovisningspolicy ange följande:

6. Fastställda omsättning, kapitalutgifter och driftsutgifter:⁶¹ företag bör förklara hur de har fastställt och tillskrivit omsättningen, kapitalutgifterna och driftsutgifterna till täljaren. De bör också förklara hur de har beräknat dessa belopp, inklusive alla bedömningar som gjordes när intäkter eller utgifter tillskrevs de olika ekonomiska verksamheterna.
7. Rapportera ändringar: om tillämpningen av några beräkningar har ändrats sedan föregående rapportperiod, bör företag förklara hur dessa ändringar leder till mer tillförlitlig och relevant information och tillhandahålla omräknade siffror för jämförelse.
8. Bedömning av överensstämmelse med taxonomiförordningen: företag bör beskriva sina ekonomiska verksamheter som omfattas av taxonomin såväl som de som är förenliga med taxonomikraven. De bör också förklara hur de bedömde överensstämmelsen med de kriterier som anges i artikel 3 i taxonomiförordningen och motsvarande tekniska granskningskriterier.
9. Bidrag till flera mål: om en ekonomisk verksamhet bidrar till flera olika miljömål, bör företaget visa att det uppfyller de tekniska granskningskriterierna för flera miljömål och lämna upplysningar om hur omsättningen, kapitalutgifterna och driftsutgifterna från den verksamheten bidrar till miljömål.
10. Uppdelning av centrala resultatindikatorer: om en uppdelning av de centrala resultatindikatorerna måste göras för en ekonomisk verksamhet, bör företaget säkerställa att all uppdelning sker på grundval av kriterier som är lämpliga för den produktionsprocess som tillämpas och att den återspeglar den processens tekniska särdrag. Med produktionsprocess menas den metod som används för att omvandla ekonomiska insatser eller resurser, som arbetskraft och varor samt tjänster, till konsumenter.⁶²

6.6.8 Illustration av rapportering i enlighet med taxonomin

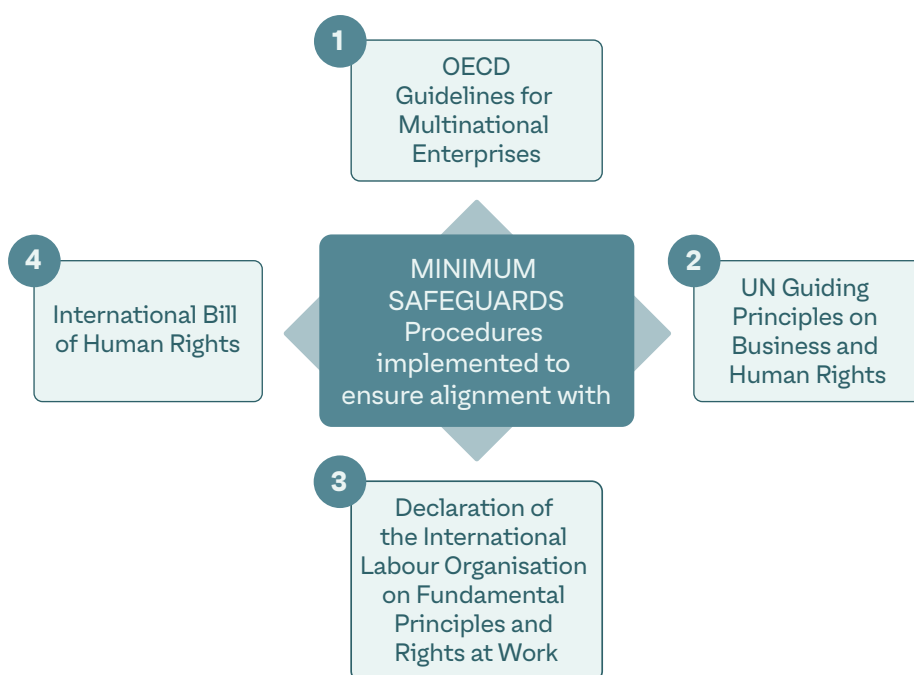
Nedanstående bild är en illustration av hur en del av ett företags rapportering i enlighet med taxonomin kan se ut. Ett första steg för företaget är att fylla i de ekonomiska verksamheterna man har och som omfattas av taxonomin under A1 och A2. Nästa steg kan vara att fylla i vilket miljömål som företagets ekonomiska verksamhet bidrar väsentligt till och huruvida samma ekonomiska verksamhet samtidigt inte orsakar någon skada på övriga miljömål. Det är i detta skede som ett företag med fördel kan använda sig av EU-kompassen som lyftes i handbokens kapitel 6.4, för att få vägledning över de tekniska granskningskriterierna. Därefter behöver företaget ta ställning till huruvida man driver sin verksamhet i linje med minimiskyddsåtgärderna i enlighet med handbokens kapitel 6.7. Företaget ska även rapportera vilken typ av ekonomisk verksamhet som det har bedömt.

Budgetår n	År			Kriterier för väsentligt bidrag						Kriterier avseende att inte orsaka betydande skada (a)									
	Kod (a) (2)	Omsättning (3)	Andel av omsättningen, år n (4)	Begränsning av klimatförändringar (5)	Anpassning till klimatförändringar (6)	Vatten (7)	Föroreningar (8)	Cirkulär ekonomi (9)	Biologisk mångfald (10)	Begränsning av klimatförändringar (11)	Anpassning till klimatförändringar (12)	Vatten (13)	Föroreningar (14)	Cirkulär ekonomi (15)	Biologisk mångfald (16)	Minimiskyddsåtgärder (17)	Andel förenlig med taxonomikraven (A.1) eller som omfattas av taxonomikraven (A.2) omsättning, år n-1 (18)	Kategori möjliggörande verksamhet (19)	Kategori omställningsverksamhet (20)
Text		Valuta	%	J; N; N/ EL (b) (c)	J; N; N/ EL (b) (c)	J; N; N/ EL (b) (c)	J; N; N/ EL (b) (c)	J; N; N/ EL (b) (c)	J; N; N/ EL (b) (c)	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	%	E	T
A. VERKSAMHETER SOM OMFATTAS AV TAXONOMIN																			
A.1 Miljömässigt hållbara (taxonomiförenliga) verksamheter																			
Verksamhet 1			%							J	J	J	J	J	J	J	%		
Verksamhet 1 (d)			%							J	J	J	J	J	J	J	%	E	
Verksamhet 2			%							J	J	J	J	J	J	J	%		T
De miljömässigt hållbara (taxonomiförenliga) verksamheternas omsättning (A.1)			%	%	%	%	%	%	%	J	J	J	J	J	J	J	%		
Varav möjliggörande verksamheter			%	%	%	%	%	%	%	J	J	J	J	J	J	J	%	E	
Varav omställningsverksamheter			%	%						J	J	J	J	J	J	J	%		T
A.2 Verksamheter som omfattas av taxonomin men som inte är miljömässigt hållbara (ej taxonomiförenliga) (g)																			
				EL; N/ EL (f)	EL; N/ EL (f)	EL; N/ EL (f)	EL; N/ EL (f)	EL; N/ EL (f)	EL; N/ EL (f)										

Budgetår n	År		Kriterier för väsentligt bidrag							Kriterier avseende att inte orsaka betydande skada (a)									
	Kod (a) (2)	Omsättning (3)	Andel av omsättningen, år n (4)	Begränsning av klimatförändringar (5)	Anpassning till klimatförändringar (6)	Vatten (7)	Föroreningar (8)	Cirkulär ekonomi (9)	Biologisk mångfald (10)	Begränsning av klimatförändringar (11)	Anpassning till klimatförändringar (12)	Vatten (13)	Föroreningar (14)	Cirkulär ekonomi (15)	Biologisk mångfald (16)	Minimiskyddsåtgärder (17)	Andel förenlig med taxonomikraven (A.1) eller som omfattas av taxonomikraven (A.2) omsättning, år n-1 (18)	Kategori möjliggörande verksamhet (19)	Kategori omställningsverksamhet (20)
Verksamhet 1 (e)			%	EL	EL			EL									%		
Omsättningen hos de verksamheter som omfattas av taxonomin men som inte är miljömässigt hållbara (ej taxonomiförenliga) (A.2)		%	%	%	%	%	%	%	%								%		
A. Omsättning för verksamheter som omfattas av taxonomin (A.1+A.2)		%	%	%	%	%	%	%	%										
B. Verksamheter som inte omfattas av taxonomin																			
Omsättningen hos verksamheter som inte omfattas av taxonomin		%																	
TOTALT		100%																	

6.7 Minimiskyddsåtgärder

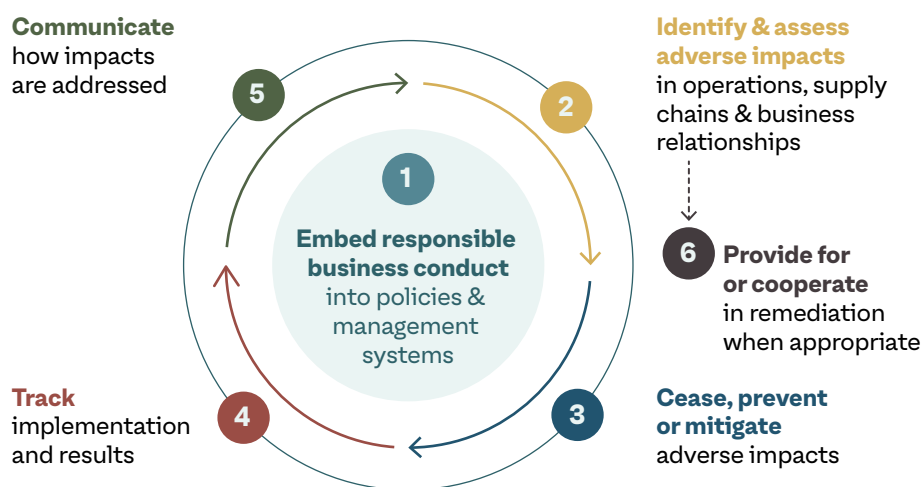
Det är viktigt att förstå att EU:s taxonomi inte endast omfattar miljö, utan även en del sociala minimiskyddsåtgärder. Dessa syftar till att säkerställa att företagets hållbarhetsarbete uppfyller vissa standarder vad gäller mänskliga rättigheter, arbetsrätt, beskattning och rättvis konkurrens.⁶⁴ För att en ekonomisk verksamhet ska bedömas som hållbar enligt taxonomin, måste även företaget bedöma sin efterlevnad av taxonomins minimikrav på skyddsåtgärder. Företagens arbete med mänskliga rättigheter och anti-korruption ska kommuniceras i den årliga hållbarhetsrapporteringen. Syftet med minimiskyddsåtgärderna enligt taxonomiförordningen är med andra ord att förhindra att verksamheter och investeringar betraktas som ”hållbara” om de innebär överträdelser av viktiga sociala principer och mänskliga rättigheter samt arbetstagarrättigheter eller inte är förenliga med minimistandarder för ansvarsfullt företagande. Minimiskyddsåtgärder ska bedömas på företagsnivå och inte per ekonomisk verksamhet.⁶⁵

Figur 9
Översikt över
minimiskyddsåtgärderna.

En väsentlig del i att bedöma huruvida företaget är i linje med minimiskyddsåtgärder är att genomföra en så kallad due diligence-process, för att undvika negativa effekter på de minimiskyddsåtgärder som fastställs i taxonomiförordningen, med hänvisning till *OECD:s riktlinjer för multinationella företag*,⁶⁶ *FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter*⁶⁷ samt konventioner om arbetstagares rättigheter⁶⁸. Med due diligence-process menas att företag utvärderar och säkerställer att de inte är inblandade i vissa aktiviteter eller incidenter. Det handlar om att både granska sina verksamheter för att följa mänskliga rättigheter och undvika att ha hållits ansvariga för brott mot mänskliga rättigheter eller arbetstagares rättigheter. Genom denna process säkerställs ansvarsfullt agerande och överensstämmelse med miljökrav och mänskliga rättigheter. *OECD:s riktlinjer för multinationella företag* sammanför alla tematiska områden för ansvarsfullt företagande och ansvarsfull hantering av leveranskedjan. *FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter* specificerar en uppförandekod för företag för att förhindra kränkningar av de mänskliga rättigheterna och ta itu med eventuella risker till följd av den ekonomiska verksamhet som företagen bedriver.⁶⁹ Due diligence-processen genomförs i fem steg enligt följande:

1. Ett företag behöver ha en policy för sitt åtagande, eller ett uttalande, som beskriver dess inställning till mänskliga rättigheter och lyfter fram de åtaganden som görs för att efterleva dem. Det är att föredra att OECD:s riktlinjer och FN:s vägledande principer hänvisas till.
2. Nästa steg i processen är att företaget identifierar och gör en bedömning av de negativa konsekvenserna.
3. I detta skede ska företaget vidta åtgärder för att upphöra, förebygga och mildra de negativa effekterna.
4. Företaget spårar implementeringseffektiviteten, genom alla relevanta processer, åtgärder och därmed deras effektivitet.
5. Sista steget i processen är att företaget kommunicerar hur de negativa effekterna hanteras.

Figur 10
Överblick över OECD:s due diligence-process.

6.8 Implementering i företagen

6.8.1 Vilka funktioner behöver företagen ha för att kunna implementera taxonomiförordningen?

För att implementera taxonomiförordningen bör företagen ha följande komponenter:

- **Projektledare:** implementeringen av taxonomiförordningen kan vara ett komplext och tidskrävande projekt, som kräver noggrann planering och koordinering. En projektledare kan säkerställa att projektet genomförs effektivt och framgångsrikt.
- **Hållbarhetsansvarig:** för att arbetet med implementeringen av taxonomiförordningen ska vara i enlighet med externa lagkrav är det fördelaktigt om en hållbarhetsansvarig ger hållbarhetsrelaterad vägledning. En sådan funktion kan tillföra expertkunskap i hållbarhetsfrågor, hålla i utbildningar för anställda och säkerställa att implementeringsarbetet genomförs på ett strategiskt och lagmässigt överensstämmande sätt.
- **Funktion med teknisk kompetens:** en implementering av taxonomiförordningen kommer att kräva att företaget har en teknisk kompetens, främst då mycket data ska insamlas. Genom teknisk kompetens kan företaget effektivisera sitt implementeringsarbete, med stöd av adekvata processer som automatiserar och optimerar arbetet. Dessutom behövs IT-system som säkerställer att den stora mängden data hanteras på korrekt och effektivt sätt.

-
- *Samarbete mellan ekonomifunktionen och hållbarhetsfunktionen:* ett nära samarbete mellan ett företags ekonomifunktion och hållbarhetsfunktion kan säkerställa att implementeringsarbetet genomförs effektivt och framgångsrikt. Ekonomifunktionen har expertis inom finansiell rapportering och regelverk, medan hållbarhetsfunktionen har expertis inom hållbarhetskrav och klassificeringssystem. Genom att samarbeta kan dessa två funktioner dra nytta av varandras expertis och säkerställa att organisationen uppfyller alla krav i taxonomiförordningen.

Det är viktigt att notera att dessa funktioner kan variera beroende på företagets specifika omständigheter och behov.

6.9 Tolkning av taxonomiförordningen i relation till sektorn vatten & avlopp

I Bilaga 1 redovisas Svenskt Vattens tolkningar och råd för kraven i enlighet med de delegerade akterna kopplade till taxonomiförordningen.

7 Grön finansiering

7.1 EU:s NextGenerationEU

NextGenerationEU är ett tillfälligt återhämtningsinstrument som uppgår till 800 miljarder euro i löpande priser. Instrumentet ska stödja den europeiska återhämtningen efter covid 19-pandemin och bidra till att bygga ett grönare, mer digitalt och mer resilient Europa. Dagens utbetalningar går till 41 nationella och regionala program i 16 medlemsländer, däribland Sverige, och hämtas från återhämtningsstödet för sammanhållning och till Europas regioner (React-EU).⁷⁰ React-EU är ett initiativ som hjälper medlemsländerna att finansiera krisinsatser och återhämtningsåtgärder efter pandemin. Medlen inom ramen för React-EU utgör kompletterande resurser till befintliga sammanhållningspolitiska program. Åtgärderna inom React-EU kommer att överbrygga gapet mellan nödsatser och långsiktiga investeringar, genom att stärka hälso- och sjukvårdssystemens resiliens, bevara och skapa sysselsättning (särskilt för unga) samt stödja de mest sårbara i våra samhällen samt tillhandahålla driftskapital för små och medelstora företag. React-EU finansierar riktade åtgärder för den gröna och digitala omställningen för att snabbt hantera pandemins negativa konsekvenser, till exempel genom investeringar i energieffektivitet, stadsförgröning och digitalisering.⁷¹

Inom ramen för EU:s långsiktiga budget för 2021–2027 och det unika återhämtningsinstrumentet NextGenerationEU, har 30 procent av alla medel tilldelats gröna investeringar. EU-länderna är ålagda att använda minst 37 procent av sina bidrag från Återhämtnings- och resiliensfaciliteten, som har en budget på 672,5 miljarder euro, till investeringar och reformer som stödjer klimatmålen. Det är viktigt att notera att inga investeringar och reformer som finansieras på detta sätt får skada EU:s miljömål på ett allvarligt sätt. För att finansiera dessa gröna investeringar kommer kommissionen att låna upp 30 procent av medlen för NextGenerationEU på EU:s vägnar genom att utfärda gröna obligationer. Dessa obligationer kommer att vara en del av EU-taxonomin, som utgör en central del av EU:s ramverk för hållbar finansiering och är ett viktigt verktyg för att öka marknadstransparensen. Genom att rikta investeringar mot de ekonomiska aktiviteter som är mest nödvändiga för omställningen, bidrar EU-taxonomin till att uppnå målen i den europeiska gröna given.⁷²

Den europeiska kommissionen presenterade förslaget till Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) den 21 april 2021 som en del av den europeiska gröna given och den hållbara finansieringsagendan. CSRD syftar till att minska luckorna i de befintliga redovisningsreglerna rörande hållbarhetsinformation. Detta är avgörande eftersom finansmarknaden behöver tillförlitlig, relevant och jämförbar information om miljö, sociala frågor och styrning. Informationen är nödvändig för att styra kapital mot finansiering av den gröna omställningen. Offentliggörande av hållbarhetsinformation kan locka ytterligare investeringar och finansiering för att underlätta övergången till en hållbar ekonomi, som beskrivs i den gröna given.⁷³

7.2 Kommuninvest – finansieringsprogram för Gröna lån och gröna obligationer

Kommuninvest, ett kreditinstitut som ägs av merparten av de svenska kommunerna och regionerna, är den största långgivaren till kommunsektorn och också den största svenska emittenten av gröna obligationer. Gröna obligationer ger ränteplacerares möjlighet att stödja utlåning till investeringsprojekt med mål att antingen mildra klimatförändringar, anpassa samhället till klimatförändringar eller hantera andra miljöfrågor. De gröna obligationerna finansierar Gröna lån som förmedlas till kommuner, regioner samt kommunala bolag, stiftelser och förbund, för att finansiera miljö- och klimatinriktade investeringsprojekt i Sverige.

Kommuninvest har i juni 2024, tillsammans med en särskild expertkommitté (Miljökommittén), arbetat fram ett nytt ramverk för gröna obligationer, med kriterier som framgent kommer att styra vilka projekt som kan beviljas ett Grönt lån.⁷⁴ Kriterierna för Gröna lån har utvecklats i dialog med relevanta branschorganisationer och varit föremål för offentlig remiss till Kommuninvests alla medlemmar och kunder. De nya kriterierna är utvecklade med utgångspunkt från EU-taxonomin, med anpassningar för att i en svensk kommunal kontext leva upp till EU-taxonominns krav för att bidra väsentligt till minst ett av EU:s sex miljömål.

7.2.1 Gröna lån – Kriterier för VA-verksamheter

För VA-verksamheter tillämpas för Gröna lån krav som kan vara relevanta att förhålla sig till. Nedan redovisas några av de nya kriterierna för Gröna lån för VA-relaterade projekt.

- *Behandling av avloppsvatten:* Projekten ska antingen kunna visa att de har ett ledningsnät samt väl anpassade reningsprocesser för att kunna leva upp till utsläppskraven i enlighet med sitt miljötillstånd samt dessutom, om projektet har en kapacitet på 100 000 personekvivalenter (pe) eller mer eller ett dagligt inflöde av BOD₇ (upplöst syre per dag under sju dagar) som överstiger 7 ton, behandlar slammet genom rötning eller en teknik med lika stor eller lägre energiförbrukning. Alternativt att reningsverkets nettoenergiförbrukning är lika med eller lägre än vissa tröskelvärden som baseras på reningskapaciteten. Om investeringen omfattar biogasproduktion ska

-
- verksamheten leva upp till ramverkets krav på bioenergibaserad energiproduktion och bl.a. ha en övervaknings- och beredskapsplan för minimering av metanläckage.
- *Dricksvattenförsörjning*: Vattentäkterna ska ha nödvändiga tillstånd samt skyddas med vattenskyddsområde och verksamheten behöver kunna redovisa att anläggningens läckagenivå ligger under utpekade gränsvärden beroende på om anläggningen är befintlig, ny eller utbyggd. Alternativt ska nettoenergianvändningen för upptag och behandling av vatten vara lägre eller lika med 0,5 kWh per kubikmeter producerat vatten till vattenförsörjning.
 - *Hantering av dagvatten*: Investeringsprojekt inom kategorin Dagvatten ska omfatta system för avledning, fördröjning och/eller rening av dagvatten.
 - *Avsaltningsanläggningar*: En klimatrisk- och sårbarhetsanalys ska ligga till grund för investeringsbeslutet, och sökanden ska tillhandahålla information om det väsentliga innehållet i denna analys. Energiförbrukningen för hela avsaltningsprocessen får inte överstiga 4 kWh per kubikmeter producerat sötvatten.

För att minska den generella klimatpåverkan från betong ställer Kommuninvest i sitt nya ramverk övergripande upplysningskrav om de åtgärder som vidtas för att minska betongens klimatpåverkan. Kraven planeras så småningom att införas som skarpa kriterier, tidigast under år 2025. Undantag från kraven kan komma att tillämpas för betong som kommer i kontakt med dricksvatten.

7.2.2 Rapporteringskrav som kan träffa medlemmar som söker finansiering hos Kommuninvest

Kommuninvest räknas i nuläget som ett stort företag och omfattas därmed av CSRD, hållbarhetsrapporteringsdirektivet, från och med räkenskapsår 2025, vilket innebär att en första rapportering enligt CSRD och de europeiska standarderna för hållbarhetsrapportering, ESRS, kommer att publiceras i början av år 2026. Under 2024 kommer Kommuninvest därför genomföra en dubbel väsentlighetsanalys, inklusive analys av sin värdekedja, för att skapa sig en uppfattning kring vilka ESRS-standarder som företaget ska rapportera enligt. Medlemmar som har sökt lån/ska söka lån ses som en del av Kommuninvests värdekedja, vilket betyder att de flesta företagen indirekt kommer att bli påverkade av CSRD.

Slutnoter

- 1 För vidare läsning om dubbel väsentlighetsanalys se [06-02 Materiality Assessment SRB 230823 \(efrag.org\)](#).
- 2 För vidare läsning om värdekedja se [Download \(efrag.org\)](#).
- 3 EU:s beskrivning av intressenter: [Download \(efrag.org\)](#).
- 4 För vidare läsning om Due Diligence process i dubbel väsentlighetsanalys se [06-02 Materiality Assessment SRB 230823 \(efrag.org\)](#).
- 5 För vidare läsning om EFRAG se [Q&A adoption of European Sustainability Reporting Standards \(europa.eu\)](#).
- 6 För vidare information om ekonomisk verksamhet se [Draft Commission notice on the interpretation of certain legal provisions of the Disclosures Delegated Act under Article 8 of EU Taxonomy Regulation on the reporting of eligible economic activities and assets, avsnitt 2](#).
- 7 Se de tekniska granskningskriterierna för de två första miljömålen i KOMMISSIONENS DELEGERADE FÖRORDNING (EU) 2021/2139 och de tekniska granskningskriterierna för övriga fyra miljömålen i KOMMISSIONENS DELEGERADE FÖRORDNING (EU) 2023/2486.
- 8 Dessa gränsvärden är i linje med rådande NFRD-gränsvärden. Notera dock att dessa villkor ännu inte är fastställda i lag och eventuell uppdatering under 2024 när lagen ska antas kan tillkomma.
- 9 För vidare information om EU:s taxonomiförordning se [FAR:s frågor och svar om EU:s gröna taxonomi | FAR](#)
- 10 För vidare information om CSRD se [Frågor och svar om CSRD | FAR](#).
- 11 För vidare information om ESRS-standarderna se [First Set of draft ESRS - EFRAG](#).
- 12 För vidare information om CSRD och NFDR se [Corporate sustainability reporting \(europa.eu\)](#).
- 13 För vidare läsning om ESRS-standarderna se [Standarder för hållbarhetsredovisning klara för beslut i EU | Finansinspektionen](#).
- 14 För vidare läsning om de senast antagna ESRS-standarderna se [KOMMISSIONENS DELEGERADE FÖRORDNING \(EU\) 2023/2772 av den 31 juli 2023 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/34/EU vad gäller standarder för hållbarhetsrapportering](#).
- 15 För vidare information om implementering av ESRS-standarderna se [Q&A adoption of European Sustainability Reporting Standards \(europa.eu\)](#).
- 16 För vidare information om International Sustainability Standards Board se [IFRS - International Sustainability Standards Board](#).
- 17 För vidare information om Global Reporting Initiative se [GRI - Home \(globalreporting.org\)](#).
- 18 För vidare information om ISSB och GRI och standardernas vikt vid framtagandet av ESRS-standarderna se [Q&A adoption of European Sustainability Reporting Standards \(europa.eu\)](#).
- 19 För vidare information om GRI och deras arbete med CSRD se [GRI - Final adoption of ESRS a 'game changer' for mandatory reporting \(globalreporting.org\)](#).
- 20 För vidare information om relevant ("väsentlig") information se [Q&A adoption of European Sustainability Reporting Standards \(europa.eu\)](#).
- 21 För vidare information om GHG-protokollet, se [Homepage | GHG Protocol](#)
- 22 För vidare information om ESRS E1 se [Download \(efrag.org\)](#).
- 23 För vidare information om hur VA-organisationen kan hantera klimatutmaningarna se [klimatberäkningsmodell_va-anlaggning_manual_sept22_2.pdf \(svensktvatten.se\)](#).
- 24 För vidare information om hur företag kan planera sin hantering av klimatrelaterade risker och möjligheter se [Download \(efrag.org\)](#).
- 25 För att ta del av kommissionens hjälpmedel för implementering av ESRS 1 se [csrd-delegated-act-2023-5303-annex-1_en.pdf \(europa.eu\)](#).
- 26 För att ta del av Svenskt Vattens klimatberäkningsverktyg se [klimatberäkningsmodell_va-anlaggning_manual_sept22_2.pdf \(svensktvatten.se\)](#).
- 27 För mer information om dubbel väsentlighet se [Publications Office \(europa.eu\)](#).
- 28 För mer information om aspekterna se [csrd-delegated-act-2023-5303-annex-1_en.pdf \(europa.eu\)](#).
- 29 För mer information om finansiell väsentlighet se [06-02 Materiality Assessment SRB 230823 \(efrag.org\)](#).
- 30 För vidare information om värdekedja och intressenter se [06-02 Materiality Assessment SRB 230823 \(efrag.org\)](#)
- 31 För vidare information om hållbarhetsrelaterade frågor se [Download \(efrag.org\)](#).
- 32 För vidare information om GAP-analys se [csrd-delegated-act-2023-5303-annex-1_en.pdf \(europa.eu\)](#).
- 33 För mer information om hållbarhetsredovisning se [Publications Office \(europa.eu\)](#).
- 34 För vidare läsning om taxonomin se [EUR-Lex - 32020R0852 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](#).
- 35 För vidare läsning om den Europeiska Gröna Given se [MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN COM\(2019\) 640 final](#).
- 36 För vidare läsning om Taxonomiförordningens miljömål se [handbokens kapitel 6.3](#).
- 37 För vidare läsning om de tekniska granskningskriterierna se [Europaparlamentets och rådets förordning \(EU\) 2020/852, artikel 3 och för vidare läsning se handbokens kapitel 6.4](#).
- 38 För vidare läsning om att inte orsaka betydande skada se [handbokens kapitel 6.4.2](#).
- 39 För vidare läsning om minimiskyddsåtgärder se [handboken, avsnitt 6.5](#).
- 40 SFDR är en EU-förordning om hållbarhetsrelaterade upplysningar – även kallad disclosureförordningen – reglerar hur vissa finansiella aktörer ska informera sina investerare och kunder om hållbarhet.
- 41 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/852.
- 42 För vidare information om de tekniska granskningskriterierna se [KOMMISSIONENS DELEGERADE FÖRORDNING \(EU\) 2021/2139, bilaga I](#).
- 43 För vidare information om de tekniska granskningskriterierna se [kommissionens delegerade förordning \(EU\) 2023/2486, bilaga I](#).
- 44 För vidare information om de tekniska granskningskriterierna se [kommissionens delegerade förordning \(EU\) 2023/2486, bilaga II](#).
- 45 För vidare information om de tekniska granskningskriterierna se [kommissionens delegerade förordning \(EU\) 2023/2486, bilaga III](#).
- 46 För vidare information om de tekniska granskningskriterierna se [kommissionens delegerade förordning \(EU\) 2023/2486, bilaga IV](#).
- 47 Se de tekniska granskningskriterierna för de två första miljömålen i Kommissionens delegerade förordning (EU) 2021/2139 och de tekniska granskningskriterierna för övriga fyra miljömålen i KOMMISSIONENS DELEGERADE FÖRORDNING (EU) 2023/2486.
- 48 Se datum för publikation i Europeiska unionens officiella tidning för kommissionens delegerade förordning (EU) 2023/2486.
- 49 Se de tekniska granskningskriterierna för de två första miljömålen i Kommissionens delegerade förordning (EU) 2021/2139 och de tekniska granskningskriterierna för övriga fyra miljömålen i KOMMISSIONENS DELEGERADE FÖRORDNING (EU) 2023/2486.
- 50 För vidare läsning om hur ett företag ska gå till väga för att göra en sådan kartläggning går det att ta hjälp av exempelvis NACE-koder, för vidare information se [handbokens kapitel 6.6.3](#).

-
- 51 För vidare information om begreppen “eligibility” och “alignment” se Draft Commission notice on the interpretation of certain legal provisions of the Disclosures Delegated Act under Article 8 of EU Taxonomy Regulation on the reporting of eligible economic activities and assets, avsnitt 3.
- 52 För vidare läsning om de ekonomiska verksamheterna se [FAR:s frågor och svar om EU:s gröna taxonomi | FAR](#).
- 53 Detta är bara några exempel och en fullständig lista över de ekonomiska verksamheterna i taxonomin finns i Kommissionens delegerade förordning (EU) 2021/2139
- 54 För att se en fullständig lista över de ekonomiska verksamheterna och kriterierna för sektorn vatten och avlopp se Kommissionens delegerade förordning (EU) 2021/2139 och KOMMISSIONENS DELEGERADE FÖRORDNING (EU) 2023/2486.
- 55 Se förteckning över SNI-koder: [Standard för svensk näringsgrensindelning \(SNI\) \(scb.se\)](#)
- 56 Se förteckning över NACE-koder: https://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/index/nace_all.html.
- 57 För vidare information om NACE-koder se [EUROPA - Competition - List of NACE codes](#).
- 58 Kommissionens delegerade förordning (EU) 2021/2178, bilaga I, artikel 1.1.1.
- 59 Kommissionens delegerade förordning (EU) 2021/2178, bilaga I, artikel 1.1.2
- 60 Kommissionens delegerade förordning (EU) 2021/2178, bilaga I, artikel 1.1.3.
- 61 Se förklaring av begreppen i handbokens kapitel 6.6.3–6.6.5
- 62 För vidare information om redovisningspolicy se Kommissionens delegerade förordning (EU) 2021/2178, bilaga I, artikel 1.2.1.
- 63 För vidare information om tabellerna se KOMMISSIONENS DELEGERADE FÖRORDNING (EU) 2023/2486.
- 64 För vidare information om kopplingen se Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/852, artikel 18.
- 65 För vidare läsning om minimiskyddsåtgärderna se TILLKÄNNAGIVANDE FRÅN KOMMISSIONEN (2023/C 211/01), punkt 1.
- 66 För vidare information om OECD:s riktlinjer för multinationella företag se [Guidelines for Multinational Enterprises - OECD](#).
- 67 För vidare information om mänskliga rättigheter och FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter se [International Bill of Human Rights | OHCHR](#) och [Guiding Principles for Business and Human Rights: Implementing the United Nations “Protect, Respect and Remedy” Framework | UN Global Compact](#).
- 68 För vidare information om arbetstagares rättigheter se [ILO Declaration on Fundamental Principles and Rights at Work \(DECLARATION\)](#).
- 69 För vidare läsning om OECD:s riktlinjer och FN:s vägledande principer se TILLKÄNNAGIVANDE FRÅN KOMMISSIONEN (2023/C 211/01), punkt 2.
- 70 För vidare information om tillfälligt återhämtningsinstrument se [Inforegio - NextGenerationEU: kommissionen genomför de första betalningarna på 800 miljoner euro för att främja krisreparation och resiliens \(europa.eu\)](#).
- 71 För mer information om investeringar av React-EU se [NextGenerationEU: Two years since the adoption of the RRF \(europa.eu\)](#).
- 72 För mer information om kopplingen mellan NextGenerationEU och taxonomin se [Finansiering och den gröna given \(europa.eu\)](#).
- 73 För mer information om transparens av hållbarhetsinformation se [Council gives final green light to corporate sustainability reporting directive - Consilium \(europa.eu\)](#).
- 74 För vidare läsning om Kommuninvests ramverk se [Gröna obligationer | \(kommuninvest.se\)](#).

Svenskt Vatten

Svenskt Vatten AB

POSTADRESS BOX 14057, 167 14 Bromma

BESÖKSADRESS Gustavslundsvägen 12, 167 51 Bromma

TELEFON 08-50600200

E-MAIL svensktvatten@svensktvatten.se

www.svensktvatten.se